

ZAKON O ČEZMEJNEM IZVAJANJU STORITEV
(ZČmIS-1)

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Pogodba o delovanju Evropske unije opredeljuje svobodo izvajanja storitev, poleg prostega gibanja oseb in prostega pretoka kapitala, kot enega od temeljev notranjega trga EU. Svoboda izvajanja storitev pomeni pravico podjetij s sedežem v eni izmed držav članic EU do opravljanja storitev v drugi državi članici EU ter s tem pravico, da v ta namen začasno pošljejo (napotijo) svoje delavce, ne glede na njihovo državljanstvo, na opravljanje dela, potrebnega za izvedbo storitve, v drugih državah članicah.

V primeru napotitev na delo v druge države članice EU ostane delavec zaposlen v podjetju v prvi državi članici in zanj še naprej velja zakonodaja s področja socialne varnosti prve države. Evropski predpisi s področja koordinacije sistemov socialne varnosti (Uredba 883/2004, Uredba 987/2009, Uredba 1231/2010, Sklep Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. A2) natančneje opredeljujejo nekatere elemente, ki morajo biti izpolnjeni v primeru napotitev.

Zakon o čezmejnem izvajanju storitev (Uradni list RS, št. 10/17 in 119/21, v nadaljnjem besedilu: ZČmIS), ki se je začel uporabljati 1. 1. 2018, je Republika Slovenija sprejela z namenom ureditve področje čezmejnega izvajanja storitev s strani slovenskih ponudnikov storitev, ki so s svojimi napotenimi delavci izvajali svojo registrirano dejavnost v drugih državah članicah EU. V letih od nastopa gospodarske krize (v letu 2008) smo bili v Republiki Sloveniji priča skokovitemu porastu obsega čezmejnega izvajanja storitev slovenskih podjetij v drugih državah članicah EU, kar je samo po sebi dober pokazatelj, saj je šlo za indic o povečani gospodarski aktivnosti slovenskih podjetij v tujini. Večina slovenskih podjetij je izvajala storitve v drugih državah članicah z napotenimi delavci na področju gradbeništva, naraščanje obsega čezmejnega izvajanja storitev pa je bila v veliki meri posledica sesutje gradbenega sektorja v Sloveniji ter hkratnega okrevanja nekaterih drugih evropskih gospodarstev (npr. Nemčija). Nezanemarljivo je tudi dejstvo, da sta Nemčija in Avstrija v letu 2011 sprostili svoje trge za slovenska podjetja in njihove delavce, kar je močno spodbudilo izvajanje storitev slovenskih podjetij v teh dveh državah (ti dve državi sta bili tudi v obdobju po letu 2018 državi, v katerih so slovenska podjetja največ poslovala). S povečanjem obsega čezmejnega izvajanja storitev pa so se v kontekstu napotitev s strani slovenskih podjetij občutno povečale tudi zlorabe instituta napotitve ter kršenja pravic napotenih delavcev.

Namreč, slovensko podjetje, ki želi v drugih državah članicah EU izvajati storitve, mora na Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije za vsakega delavca, ki ga namerava napotiti, pridobiti potrdilo A1, ki je harmonizirano na ravni Evropske unije ter dokazuje, da so izpolnjeni pogoji, v skladu s predpisi Evropske unije na področju koordinacije sistemov socialne varnosti, da ostane delavec v času napotitve na delo v eno ali več drugih držav članic vključen v obvezna socialna zavarovanja v Republiki Sloveniji.

Vendar se je pri izvajanju ZČmIS pokazalo, da je bila določitev podrobnejših pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti pomanjkljiva, saj ni zagotovila tudi podrobnejših pravil za izvajanje registrirane dejavnosti delodajalca ali samozaposlitvene dejavnosti nosilca gospodarske dejavnosti, ki poteka sočasno ali zaporedoma v več državah članicah EU v nekem daljšem časovnem obdobju. Glede na to, da so tudi v teh primerih izvajanja zaposlitvene dejavnosti osebe prisotni elementi napotitve, v skladu z določbami zakona, ki ureja delovna razmerja, za njih oziroma njihove delodajalce veljajo vse pravice in obveznosti, določene z direktivami EU s področja čezmejnega izvajanja

storitev z napotenimi delavci.

Napotitev delavcev ima ključno vlogo na notranjem trgu, zlasti pri čezmejnem opravljanju storitev. Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 96/71/ES z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (UL L 18, 21.1.1997, str. 1) (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 96/71) ureja tri možne oziroma dovoljene oblike čezmejnega opravljanja storitev z napotenimi delavci, in sicer:

- neposredno opravljanje storitev s strani podjetja v okviru javnega naročila storitev,
- napotitev v okviru ustanove ali podjetja, ki pripada isti skupini („napotitev znotraj skupine“) in
- napotitev s posredovanjem dela delavca prek agencije za zagotavljanje začasnega dela s sedežem v drugi državi članici.

Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU) določa pravico podjetij, da opravljajo storitve v drugi državi članici. PDEU določa, da „se omejitve svobode opravljanja storitev v Uniji prepovejo za državljane držav članic, ki imajo sedež v eni od držav članic, vendar ne v državi osebe, ki so ji storitve namenjene“ (člen 56 PDEU). Svoboda opravljanja storitev se lahko omeji samo s predpisi, ki so utemeljeni z nujnimi razlogi v splošnem interesu, če so utemeljeni, sorazmerni in se uporabljajo na nediskriminatoren način.

Direktiva 96/71 določa regulativni okvir EU za vzpostavitev ravnovesja med cilji spodbujanja in olajševanja čezmejnega opravljanja storitev, zagotavljanja zaščite napotenim delavcem in zagotavljanja enakih konkurenčnih pogojev med tujimi in domačimi ponudniki storitev. Določa „ključne“ pogoje za delo in zaposlitev v državi članici gostiteljici, ki jih morajo tuji ponudniki storitev obvezno uporabljati, med katerimi so (člen 3(1) Direktive): maksimalni delovni čas in minimalni počitek; minimalne urne postavke, tudi za nadurno delo; minimalni plačani letni dopust; pogoji za posredovanje dela delavcev; zdravje, varnost in higiena pri delu; varnostni ukrepi za noseče ženske, ženske, ki so pred kratkim rodile, otroke in mlade; enako obravnavanje moških in žensk; in druge določbe o nediskriminaciji.

Direktiva 2014/67/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o izvrševanju Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev in spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg (uredba IMI) (UL L 159, 28.5.2014, str. 11) (v nadaljevanju: direktiva 2014/67) je zagotovila nove in okrepljene instrumente za boj proti izogibanju, goljufijam in zlorabam ter za njihovo kaznovanje. Obravnava težave, ki jih povzročajo tako imenovane družbe „poštni nabiralniki“, ter povečuje zmožnost držav članic za spremljanje delovnih pogojev in izvrševanje pravil, ki se uporabljajo. Direktiva o izvrševanju med drugim vsebuje seznam kvalitativnih meril, ki označujejo obstoj dejanske povezave med delodajalcem in državo članico sedeža ter se lahko uporabijo tudi za določitev, ali oseba ustreza veljavni opredelitvi napotene delavca. Vsebuje tudi določbe za izboljšanje upravnega sodelovanja med nacionalnimi organi, ki so pristojni za napotitev. Določa na primer obveznost odzivanja na prošnje za pomoč s strani pristojnih organov drugih držav članic v dveh delovnih dneh pri nujnih prošnjah za informacije ter v 25 delovnih dneh v vseh drugih primerih. Poleg tega direktiva 2014/67 določa nacionalne nadzorne ukrepe, ki jih lahko države članice uporabijo pri spremljanju skladnosti z delovnimi pogoji, ki se uporabljajo za napotene delavce, ter zahteva, da se vzpostavijo ustrezna in učinkovita preverjanja in mehanizmi za spremljanje ter da nacionalni organi na svojem ozemlju izvajajo učinkovite in ustrezne inšpekcijske preglede za nadzor in spremljanje skladnosti z določbami in pravili iz direktive 96/71.

Zaradi nezadovoljive ureditve področja napotitev na območju EU, tudi po sprejemu izvedbene Direktive 2014/67/ES, je Komisija od začetka marca 2016 vodila postopek revizije osnovne direktive. Revizija se je zaključila s sprejetjem Direktive (EU) 2018/957 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o spremembi Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (UL L 173, 9.7.2018, str. 16–24) (v nadaljevanju: direktiva 2018/957). Osnovno vodilo besedila je v odpravi socialnega dumpinga, ki ga je omogočala obstoječa zakonodaja.

Ključni obravnavani izzivi so bili naslednji:

- načelo uporabe enakih pravil glede plačila za napotene delavce, kot veljajo za lokalne delavce, po preteku določenega obdobja napotitve,
- situacije pri veriženju podizvajalcev,
- obvezno uporabo načela enakega obravnavanja za napotene agencijske delavce kot za domače agencijske dela.

Naslednja pomembna novost je uvedba načela enakega obravnavanja napotениh delavcev preko agencije. Za delavce, napotene preko agencije, veljajo enaki pogoji glede zaposlovanja in opravljanja dela pri uporabniku, kot velja to za zaposlene osebe pri uporabniku.

Napotitev, v kontekstu zagotavljanja minimalnih standardov v skladu z Direktivo 96/71/ES, je omejena na 12 mesecev oziroma z dovoljenjem države gostiteljice, na podlagi predloženega zaprosila, na največ 18 mesecev. Delavcem so v primeru dolgoročnih napotitev, napotitve za obdobja, daljša od 12 ali 18 mesecev, zajamčeni dodatni pogoji za zaposlitev, ki jim bodo omogočili, da bodo z večine vidikov delovnega prava obravnavani enako kot domači delavci. Pri tem je pomembno poudariti, da se v primeru, ko en napoteni delavec nadomesti drugega, za opravljanje istih nalog v/n na istem kraju, obdobja napotitve posameznih delavcev med seboj seštevajo.

Direktiva (EU) 2020/1057 v zvezi s posebnimi pravili za napotitev voznikov v sektorju cestnega prometa določa posebna pravila v zvezi z Direktivo 96/71/ES in Direktivo 2014/67/EU za napotitev voznikov v sektorju cestnega prometa v druge države članice in spremembo Direktive 2006/22/ES glede zahtev izvrševanja in Uredbe (EU) 1024/2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg. Glede na visoko stopnjo mobilnosti delovne sile v sektorju cestnega prometa so potrebna posebna pravila za sektor, da se zagotovi ravnotežje med svobodo izvajalcev pri zagotavljanju čezmejnih storitev, prostim pretokom blaga, ustreznimi delovnimi pogoji in socialno zaščito voznikov.

Po oceni učinkovitosti veljavne socialne zakonodaje EU v sektorju cestnega prometa je Evropska komisija ugotovila določene vrzeli v obstoječih določbah in pomanjkljivosti pri njihovem uveljavljanju, kot npr. v zvezi z uporabo podjetij, ki delujejo kot poštni nabiralniki. Poleg tega obstajajo številna neskladja med državami članicami pri razlagi, uporabi in izvajanju teh določb, kar povzroča veliko upravno breme za voznike in prevoznike. Ta direktiva, ki je del svežnja EU o mobilnosti, skupaj z uredbama (EU) 2020/1054 in (EU) 2020/1055, želi odpraviti te pomanjkljivosti. Cilji t. i. mobilnostnega svežnja v okviru reforme sektorja cestnega prometa EU so izboljšanje delovnih pogojev voznikov, uvedba posebnih pravil o napotitvi voznikov v mednarodnem prometu in posodobitev določb za dostop do trga cestnega prevoza blaga v EU. Prav tako se povečuje učinkovitost izvrševanja zakonodaje na tem področju.

Najpomembnejši elementi, ki jih uvaja Direktiva (EU) 2020/1057 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2020 o določitvi posebnih pravil v zvezi z Direktivo 96/71/ES in Direktivo 2014/67/EU za napotitev voznikov v sektorju cestnega prometa ter spremembi Direktive 2006/22/ES glede zahtev za izvrševanje in Uredbe (EU) št. 1024/2012 (v nadaljnjem besedilu: Direktiva (EU) 2020/1057), so:

- izjema od splošnih pravil o napotitvi, ki veljajo za kabotažo in mednarodne prevoze, z izjemo tranzita, „dvostranskih prevozov“ (tako v tovornem kot potniškem prometu) in dvostranskih prevozov z dvema dodatnima postankoma, povezanima s prevozom — ta izjema je omejena na primere, ko med delodajalcem, ki pošilja voznika, in pogodbeno stranjo, ki deluje v državi gostiteljici EU, obstaja pogodba o storitvi;
- upravna pravila v zvezi z napotitvijo voznikov, nadzorom in izvrševanjem — prevozniki morajo uporabljati sistem IMI za pošiljanje predhodnih izjav o napotitvi in vseh zahtevanih informacij;
- kazni v primeru kršitev obveznosti prevoznikov in napotениh voznikov;
- „pametno izvrševanje“, ki od držav EU zahteva, da nadzor nad pravili o napotitvi vključijo v splošno

nadzorno strategijo pravila, ki zagotavljajo, da okrepitev pravil o napotitvi voznikov iz EU ne pomeni konkurenčne prednosti za izvajalce, ki nimajo dostopa do trga cestnega prometa v EU;

- sankcije morajo biti, v skladu z načelom sorazmernosti, določene v višini, ki ne presegajo tistega, kar je potrebno za doseganje ciljev direktiv o napotitvi. Biti morajo zlasti sorazmerne z resnostjo kršitve in ne smejo ovirati svoboščin, določenih v Pogodbi, kot je svoboda opravljanja storitev.

Skladno z navedenim je sprejem predloga zakona potreben zaradi prenosa Direktive (EU) 2020/1057 v slovensko zakonodajo, določitev podrobnejših pravil za izvajanje Uredbe št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti, in sicer v delu, ki se nanaša na izdajo potrdil A1 za napotene in samozaposlene osebe, ki čezmejno izvajajo storitve v najmanj dveh državah članicah ter odprave določenih pomanjkljivosti, na katere nas je opozorila Evropska komisija (npr. sorazmernost višine predvidenih sankcij).

Druge rešitve v predlogu zakona so posledica pripomb socialnih partnerjev oziroma širše javnosti, s katerimi se odpravljajo pomanjkljivosti, ki so se pokazale pri izvajanju osnovnega ZČmIS.

2. CILJI, NAČELA IN POGLATIVNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Temeljni cilj in namen predloga Zakona o čezmejnem izvajanju storitev (v nadaljnjem besedilu: predlog ZČmIS-1) je zagotovitev ustreznega prenosa direktiv EU v nacionalno zakonodajo z vidika reguliranja in urejanja delovnopравниh statusa vseh napotnih delavcev, kot so določeni z Zakonom o delovnih razmerjih.

Pri pripravi sprememb obstoječega sistema, kot je določen z ZČmIS, smo izhajali iz treh temeljnih izhodišč:

- Prvi element je delni prenos Direktive (EU) 2020/1057 v zvezi s posebnimi pravili za napotitev voznikov v sektorju cestnega prometa. V zakonu smo v zvezi s tem definirali določene nove pojme, ki opredeljujejo različne vrste prevozov opredeljene v predpisih EU.
- Drugi element predstavlja regulacija postopka izdaje potrdila A1 za zaposlene in samozaposlene osebe, ki svojo zaposlitveno ali samozaposlitveno dejavnost opravljajo v najmanj dveh državah članicah EU. Regulacija je potrebna, saj je nujno potrebno zagotoviti enako obravnavo vseh slovenskih poslovnih subjektov, ki čezmejno poslujejo oziroma izvajajo svojo registrirano dejavnost s svojimi delavci ali kot samostojni posamezniki, nosilci gospodarske dejavnosti. Na novo se določa skupne, nacionalne pogoje za čezmejno izvajanje storitev za vsa slovenska podjetja, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju: RS) ne glede na to ali čezmejno storitev opravljajo začasno in občasno ali pa svojo dejavnost opravljajo čezmejno v najmanj dveh državah članicah.
- Tretje izhodišče je upoštevanje oziroma obravnava pripomb socialnih partnerjev, ki so bile podane v obdobju zadnjih treh let. Ob pozivu MDDSZ, da se pripravlja sprememba zakona so vsi socialni partnerji, pristojni zavodi in drugi deležniki, podali svoje pripombe in predloge.

Cilj predloga zakona je tudi odprava posameznih redakcijskih in nomotehničnih pomanjkljivosti, ki so bile ugotovljene ob izvajanju ZČmIS ter odprava pomanjkljivosti, na katere smo bili opozorjeni s strani Evropske komisije.

2.2 Načela

Predlog zakona ne odstopa od načel, ki so bila vodilo pri pripravi osnovnega zakona (ZČmIS).

Osnovno načelo je sledenje smernicam in direktivam EU; odprava nepotrebnih administrativnih bremen in poenostavitev postopkov. Predlog zakona uresničuje načelo pravne jasnosti z jasno določenimi in

razumljivimi določbami, ki omogočajo izvajanje določb evropske zakonodaje v državi.

2.3 Poglavitne rešitve

Poglavitne rešitve predloga zakona so predlagane z namenom uskladitve nacionalne zakonodaje z evropsko zakonodajo.

Kategorije napotениh delavcev

Prvi člen predloga zakona je ključen z vidika vsebine zakona, saj so v tem členu določene kategorije napotениh delavcev, ki se jih z zakonom ureja.

Fizične osebe, registrirane za opravljanje dejavnosti, in pravne osebe lahko začasno ali običajno izvajajo storitve v drugih državah članicah EU ter glede na način izvajanja dela napotенega delavca pridobijo potrdilo A1, pred začetkom izvajanja storitve. V predlogu zakona smo na novo uredili postopke za tista podjetja, ki imajo sedež v RS in izvajajo čezmejne storitve v najmanj dveh državah hkrati ali zaporedoma, po določenem stalnem delovnem vzorcu, ki se ocenjuje v nekem daljšem časovnem obdobju.

Postopek in pogoji izdaje potrdila A1

Postopek in pogoji za izdajo potrdila A1 so določeni na način, da veljajo tako za delodajalce kot za samozaposlene osebe, nosilce gospodarske dejavnosti. Poleg nacionalnih pogojev mora vlagatelj v postopku izdaje potrdila A1 podati tudi pisno izjavo pod kazensko in materialno odgovornostjo, da bo oseba za katero se A1 izdaja, delo oziroma samozaposlitveno dejavnost predvidoma običajno opravljala začasno v drugi državi članici ali bo običajno storitev opravljala v najmanj dveh državah članicah EU.

Ugotavljanje resničnosti podanih izjav s strani delodajalcev in samozaposlenih oseb ter odprava dvoma v primeru odprave ali razveljavitve potrdil A1

V celoti je na novo opredeljeno razlikovanje glede na nadzor poslovnih subjektov. Predlaga se, da nadzor nad delodajalci v okviru svojih pristojnosti izvaja IRSD, čezmejno izvajanje dejavnosti samozaposlenih oseb, nosilcev gospodarske dejavnosti, pa bo nadzoroval FURS.

V primeru dvoma lahko IRSD sam izvede nadzor, v prejšnji ureditvi je bilo to možno le, če je ZZS prejelo obvestilo o obstoju dvoma.

Predlog ŽČmIS-1 dodatno razširja možnosti ugotavljanja resničnosti podanih izjav tudi na pristojne nadzorne organe, IRSD in FURS. Dodano je, da v primeru dvoma o opravljanju dejavnosti po izdaji potrdila A1, IRSD izvede postopek ugotavljanja resničnosti podanih izjav na strani delodajalcev, FURS pa podanih izjav predloženih s strani samozaposlenih oseb. Na novo so določeni postopek in merila za preverjanje delodajalcev in samozaposlenih oseb v primeru dvoma o opravljanju dejavnosti v najmanj dveh državah.

Predlog ŽČmIS-1 določa vzpostavitev Komisije za ugotavljanje utemeljenosti zahtev za odpravo ali razveljavitve potrdil A1. ZZS v postopku razveljavitve ali odprave potrdil A1 v primerih, v katerih je, kljub ugotovitvam IRSD ali FURS potrebna dodatna razjasnitev okoliščin in dejstev v zvezi s pravilno uporabo predpisov EU na področju koordinacije sistemov socialne varnosti, oziroma glede tega ali se čezmejna storitev izvaja skladno z določbami zakona, sproži postopek ugotavljanja utemeljenosti zahteve za razveljavitve ali odpravo potrdil A1 pred komisijo.

Določeno je tudi, da lahko postopek iz prejšnjega odstavka v primerih, kjer je zadeva, skladno s sklepom Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. A1, z dne 12. junija 2009, že na drugi stopnji postopka dialoga, sproži tudi ministrstvo, pristojno za delo.

Odločitev komisije je dokončna in zoper njo ni pritožbe. V postopku razveljavitve ali odprave potrdila A1 je ZZS vezan na odločitev komisije.

Komisija je sestavljena iz sedmih članov, dveh predstavnikov ministrstva za delo ter predstavnikov pristojnih zavodov.

Sodelovanje med državami članicami EU na področju čezmejnega izvajanja storitev z napotitvijo delavcev

Določitev novega pristojnega organa Inšpektorat Republike Slovenije za infrastrukturo (IRSI) na področju mednarodnega prevoza in določba, da celotno sodelovanje med državami članicami poteka preko sistema IMI.

Evidence

Pri vsebini evidenc se dodajo naslednje kategorije: naziv delovnega mesta in GPS koordinate lokacije ter trajanje izvajanja storitve, vrsta storitve ter podatke o državi oziroma državah, kjer se bo storitev izvajala.

Dodana je nova zbirka podatkov IRSI ali FURS o opravljenih nadzorih na področju mednarodnega prevoza tujih delodajalcev ali samozaposlenih oseb. Predlaga se, da bi se zbrani podatki po novem na podlagi četrtega odstavka tega člena hranili 10 let, saj lahko preiskovanje zadev povezanih z opravljanjem čezmejnih storitev presega obdobje 5 let.

Nadzor

Na novo so določena razmerja med različnimi nadzornimi organi, glede na določene pristojnosti in razmejitve. Po novem se predlaga, da IRSD ohrani nadzor nad delodajalci in tujimi delodajalci, na FURS pa se prenese pristojnost za nadzor na poslovanjem in čezmejnem opravljanjem storitev samozaposlenih oseb, nosilcev gospodarske dejavnosti.

Nova določba predloga zakona se nanaša na to, da ministrstvo na podlagi ugotovitev nadzornih organov predlaga oceno tveganja, na podlagi katere se opravi usmerjen nadzor nad tujimi delodajalci oziroma samozaposlenimi osebami z vidika skladnosti čezmejnega izvajanja storitev z določbami tega zakona. Namen te določbe je povečati učinkovitost nadzorov.

Določeni so različni primeri nadzora IRSD, FURS in IRSI v primeru čezmejnega izvajanja storitev tujih delodajalcev ali tujih samozaposlenih oseb ter posebej v primeru nadzora na cesti, ki ga izvajata IRSI in FURS.

O ugotovitvi, da se storitev ne izvaja v skladu s pravili, nadzorni organi obvestijo ZZSZ, ki tujemu nosilcu zavarovanja predlaga preklic potrdila A1.

Kazenske določbe

Glede na očitke Evropske komisije o nesorazmernosti višine glob in neusklajenosti z Zakonom o delovnih razmerjih (ZDR-1), se sankcije bistveno zmanjšujejo.

Dodana je sankcija v zvezi z kršitvami pravil napotovanja pri nadzoru na cesti.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona ima finančne posledice za državni proračun in druga javno-finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V

OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

/

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

S predlogom ZČmIS-1 se delno prenaša direktiva EU, in sicer Direktiva (EU) 2020/1057 v zvezi s posebnimi pravili za napotitev voznikov v sektorju cestnega prometa

Prilagojenost pravu Evropske unije

Predlog zakona izpolnjuje obveznost Republike Slovenije, da implementira določbe direktive (EU) 2020/1057, ki spreminjajo napotitev delavcev na delo v okviru čezmejnega izvajanja ter da sprejme vse potrebno za pravilno in učinkovito izvajanje uredb Evropske unije v praksi.

Ne glede na to, da se uredbe Evropske unije v državah članicah uporabljajo neposredno, je za izvajanje 12. in 13. člena Uredbe 883/2004 potrebno dodatno določiti kriterije za preverjanje izpolnjevanja pogojev, ki jih predpisuje predmetni člen, kot tudi določiti pristojni organ, postopek, prenehanje in razveljavitve potrdila A1 ter določiti pravno sredstvo. Predmetna področja so v predlogu zakonu urejena v 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13. in 14. členu.

Pomemben vidik in cilj revizije evropske zakonodaje o napotjenih delavcih (Direktiva (EU) 2020/1057), ki se prenaša s predlogom ZČmIS-1, je predvsem zagotoviti ravnotežje med svobodo izvajalcev pri zagotavljanju čezmejnih storitev, prostim pretokom blaga, ustreznimi delovnimi pogoji in socialno zaščito voznikov.

Najpomembnejši elementi, ki jih uvaja Direktiva (EU) 2020/1057, so:

- izjema od splošnih pravil o napotitvi, ki veljajo za kabotažo in mednarodne prevoze, z izjemo tranzita, „dvostranskih prevozov“ (tako v blagovnem kot potniškem prometu) in dvostranskih prevozov z dvema dodatnima postankoma, povezanimi s prevozom — ta izjema je omejena na primere, ko med delodajalcem, ki pošilja voznika, in pogodbeno stranjo, ki deluje v državi gostiteljici EU, obstaja pogodba o storitvi;
- upravna pravila v zvezi z napotitvijo voznikov, nadzorom in izvrševanjem — prevozniki morajo uporabljati sistem IMI za pošiljanje izjav o napotitvi in vseh zahtevanih informacij;
- kazni v primeru kršitev;
- „pametno izvrševanje“, ki od držav EU zahteva, da nadzor nad pravili o napotitvi vključijo v splošno nadzorno strategijo pravila, ki zagotavljajo, da okrepitev pravil o napotitvi voznikov iz EU ne pomeni konkurenčne prednosti za izvajalce, ki nimajo dostopa do trga cestnega prometa v EU.

Direktivo (EU) 2020/1057 morajo države EU prenesti v nacionalno pravo do 2. februarja 2022.

Prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic EU

V nadaljevanju se s prikazom ureditve v pravnih sistemih nekaterih držav članic Evropske unije predstavlja, da predlog zakona ne odstopa od rešitev, ki jih predvidevajo posamezne članice Evropske unije, s katerimi je pravna ureditev v Republiki Sloveniji kljub posameznim razlikam primerljiva.

Avstrija

1. 9. 2021 je začela veljati novela avstrijskega Zakona o preprečevanju socialnega in plačilnega dumpinga (LSD-BG), ki določa pogoje in pravice napotениh delavcev v Avstrijo.

Zakon ne predvideva sprememb glede obveznosti do priglasitve delavcev na ZKO in obvezno dokumentacije za delavce. Tudi v bodoče bo treba delavce priglasiti in bodo morali imeti pri sebi vso zahtevano dokumentacijo.

V zvezi z obsegom veljavnosti zakon pojasnjuje, da v primeru dostave lastnega blaga in v primeru, ko dobavitelj blago sam dvigne, priglasitev ni potrebna. Za prevoznike zakon velja.

Glavne spremembe novele se nanašajo na:

- trajanje napotitve: v bodoče znaša trajanje napotitve maksimalno 12 mesecev (doslej 24 mesecev) in
- pravice delavcev v času napotitve (plača): Napoteni delavci bodo imeli v bodoče pravico do plače v skladu z avstrijskimi delovnimi in socialnimi standardi, kar poleg sorazmernega dela 13. in 14. plače zajema tudi morebitne dodatke (npr. dodatek za montažo), če tako predvideva veljavna avstrijska kolektivna pogodba. Glede plačila prispevkov v avstrijski Sklad za dopuste in odpravnine gradbenih delavcev (BUAK) (za dopust) ni sprememb. Na ta način bo izračun plač za napotene delavce v skladu z avstrijskimi kolektivnimi pogodbami v prihodnje za podjetja še bolj zahteven.

Novela predvideva tudi spremembo v zvezi z globami, saj zakon ne predvideva več minimalne kazni na prekršek. Navedena sprememba je posledica odločbe Evropskega sodišča v zadevi Maksimović (C-64/17). Pri seštevanju upravnih kazni je bilo ukinjeno kumulativno načelo.

Proces prenosa direktive (EU) 2020/1057 še ni končan.

Uredba št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti je razdelana v Zakonu o preprečevanju plačilnega in socialnega dumpinga, z dne 13. junij 2016, kjer pa ni razlike za napotene delavce po 12. in 13. členu uredbe.

Republika Hrvaška

Republika Hrvaška je v zvezi s prenosom direktive (EU) 2020/1057 o določitvi posebnih pravil v zvezi z Direktivo 96/71/ES in Direktivo 2014/67/EU za napotitev voznikov v sektorju cestnega prometa ter spremembi Direktive 2006/22/ES glede zahtev za izvrševanje in Uredbe (EU) št. 1024/2012, pripravila osnutek nacionalne zakonodaje za prenos direktive, ki je poslan nacionalnim deležnikom v pripombe. Ocenjujejo, da bo celoten zakonodajni postopek končan februarja 2022.

Hrvaška je uredbo (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti, z imenovanjem pristojnih organov, »vnesla« v hrvaški zakonodajni sistem dne 1. 7. 2013 z Zakonom o provedbi uredbi Evropske unije o koordinaciji sistema socialne sigurnosti, NN 54/13.

Belgija

Osnutek besedila nacionalne zakonodaje (osnutek zakona »Spremembe zakona o cestnem prometu«), ki skuša prenesti direktivo (EU) 2020/1057 o določitvi posebnih pravil v zvezi z Direktivo 96/71/ES in Direktivo 2014/67/EU za napotitev voznikov v sektorju cestnega prometa ter spremembi Direktive 2006/22/ES glede zahtev za izvrševanje in Uredbe (EU) št. 1024/2012, še ni bil potrjen med ministrstvom za promet, ministrstvom za socialo in ministrstvom za notranje zadeve, zato še ni pripravljen za predložitev vladi v potrditev. Končni osnutek besedila bi lahko vladi predložili decembra 2021.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Glede na to, da zakon v pretežni meri ureja materijo, ki je bila do sedaj v slovenskem pravnem redu le delno urejena, se določajo tudi novi pogoji in postopki.

Predlog zakona določa pogoje in kriterije, ki izkazujejo izpolnjevanje pogojev, za izdajo potrdil A1, kar posledično pomeni določeno dodatno administrativno breme za Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Kot posledica dejstva, da gre za delno urejanje povsem nove materije, predlog zakona z vidika nadzora nad izvajanjem določb nalaga dodatne naloge in s tem določeno dodatno administrativno breme tudi Inšpektoratu Republike Slovenije za delo ter Finančni upravi RS, s prenosom določb Direktive (EU) 2020/1057, ki se nanašajo na ureditev statusa napotnega voznika v mednarodnem prometu, pa predlog zakona nalaga dodatne naloge tudi ministrstvu, pristojnemu za delo, kot tudi Inšpektoratu Republike Slovenije za delo, Finančni upravi Republike Slovenije ter Inšpektoratu za cestni promet.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Sprejem zakona ne bo imel pomembnejših administrativnih posledic za stranke. Glede na trenutno stanje predlog zakona predstavlja za stranke določeno administrativno razbremenitev, saj določa elektronsko vlaganje vlog in drugih obvestil, povezanih s potrdili A1 (portal SPOT).

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Nima posledic.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Sprejem predloga zakona ne predvideva ukrepov, ki bi vplivali na povečanje stroškov poslovanja slovenskih podjetij v drugih državah članica EU in s tem ne vpliva na njihovo konkurenčnost.

Bo pa imel sprejem zakona posledice na skupni obseg čezmejnega izvajanja storitev slovenskih podjetij, saj zakon na novo določa nacionalne pogoje za čezmejno izvajanje storitev za vse poslovne subjekte, s sedežem v RS, ki jih nekateri gospodarski subjekti, ki so do sedaj čezmejno izvajali storitve, ne izpolnjujejo. Pri tem je potrebno opozoriti, da predpisani pogoji izhajajo iz evropskih predpisov in se s predlogom zakona določajo le kriteriji za ugotavljanje izpolnjevanja pogojev.

Poleg pogojev, ki izhajajo iz evropskih predpisov, predlog zakona predvideva določene nacionalne pogoje, ki izhajajo iz javnega interesa Republike Slovenije. Glede na številne zlorabe v preteklosti, se z namenom zaščite pravic napotnih delavcev, kot posebej ranljive kategorije delavcev, predlagajo pogoji, ki od slovenskih ponudnikov storitev zahtevajo aktivno poslovanje podjetja (preprečevanje delovanja t. i. slamnatih podjetij), spoštovanje delovnopravne zakonodaje, ki se nanaša na plačilo za delo, delovni čas, zaposlovanje na črno ter varnost in zdravja pri delu ter spoštovanje davčnih predpisov. Dodatno predlog ZČmIS-1 določa tudi pogoj brezpogojnega sodelovanja poslovnih subjektov pri izvajanju nadzora s strani Inšpektorata RS za delo. Posledično bo sprejem zakona pozitivno prispeval k pravičnejši konkurenci.

Zakon pri izpolnjevanju pogojev čezmejnega izvajanja storitev upošteva specifičen položaj malih podjetij (podjetja, ki ne zaposlujejo več kot 4 oziroma več kot 10 oseb).

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Sprejem zakona bo zagotovil večjo zaščito in socialno varnost napotnih delavcev.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Nima posledic.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Nima posledic.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

/

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Na E-demokraciji je bilo gradivo objavljeno od _____. Na podlagi objave gradiva na E-demokraciji niso bile prejete pripombe oziroma predlogi.

Mnenja, predloge in pripombe so podali:

- Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije,
- Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje,
- Finančna uprava Republike Slovenije,
- Inšpektorat Republike Slovenije za delo,
- Ministrstvo za infrastrukturo,
- Združenje delodajalcev Slovenije,
- Gospodarska zbornica Slovenije,
- Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije,
- Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije,
- Štajerska gospodarska zbornica,
- Zveza svobodnih sindikatov Slovenije
- Konfederacija sindikatov Slovenije Pergam.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi zakona ni sodeloval zunanji strokovnjak oziroma pravna oseba.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Janez Cigler Kralj, minister,
- Mateja Ribič, državna sekretarka,
- Mojca Pršina, generalna direktorica Direktorata za trg dela in zaposlovanje,
- Grega Malec, vodja Sektorja za delovne migracije

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON O ČEZMEJNEM IZVAJANJU STORITEV (ZČmIS-1)

I. poglavje

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

- (1) Ta zakon določa pogoje, pod katerimi lahko pravne in fizične osebe, registrirane za opravljanje dejavnosti, s sedežem v Republiki Sloveniji, začasno izvajajo storitve v drugi državi članici Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: država članica EU) ter pogoje, pod katerimi lahko pravne in fizične osebe, registrirane za opravljanje dejavnosti, s sedežem v drugi državi članici EU, začasno izvajajo storitve v Republiki Sloveniji.
- (2) Ta zakon določa tudi pogoje za čezmejno izvajanje storitev pravnih in fizičnih oseb, registriranih za opravljanje dejavnosti, s sedežem v Republiki Sloveniji, če:
  1. delavec za svojega delodajalca običajno opravlja delo v najmanj dveh državah članicah EU ali
  2. oseba običajno opravlja samozaposlitveno dejavnost v najmanj dveh državah članicah EU.
- (3) Ta zakon se ne uporablja za čezmejno izvajanje storitev podjetij trgovske mornarice, letalskega in kabinskega osebja, javnih uslužbencev in pogodbenih delavcev.
- (4) Določbe tretjega poglavja tega zakona se ne uporabljajo za pravne in fizične osebe, registrirane za opravljanje dejavnosti, s sedežem v drugi državi članici EU, katerih delavci opravljajo dvostranske in tranzitne prevoze v mednarodnem cestnem prevozu potnikov in blaga (v nadaljnjem besedilu: mednarodni prevoz) in za začetni in končni cestni del kombiniranega prevoza kot je opredeljen v 1. točki prvega odstavka 2. člena Uredbe o kombiniranem prevozu (Uradni list RS, št. 4/01 in 49/13).
- (5) Določbe tega zakona, ki se uporabljajo za čezmejno izvajanje storitev pravnih in fizičnih oseb, registriranih za opravljanje dejavnosti v drugi državi članici EU kot je tista, v kateri imajo sedež, se uporabljajo tudi za čezmejno izvajanje storitev v države članice Evropskega združenja za prosto trgovino oziroma iz njih.
- (6) Za namen izvajanja Sporazuma o trgovini in sodelovanju med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska na drugi strani (UL L št. 63 z dne 31.12.2020, str.14) se v okviru čezmejnega izvajanja storitev smiselno uporabljajo določbe tega zakona.

2. člen

(predpisi Evropske unije)

(1) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo:

1. Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 96/71/ES z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (UL L št. 18 z dne 21. 1. 1997, str. 1), zadnjič spremenjena z Direktivo 2018/957/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o spremembi Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (UL L št. 173 z dne 9. 7. 2018, str. 16);
2. Direktiva 2014/67/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o izvrševanju Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev in spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg (uredba IMI) (UL L št. 159 z dne 28. 5. 2014, str. 11);
3. Direktiva 2018/957/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o spremembi Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (UL L št. 173 z dne 9. 7. 2018, str. 16) in
4. Direktiva (EU) 2020/1057 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2020 o določitvi posebnih pravil v zvezi z Direktivo 96/71/ES in Direktivo 2014/67/EU za napotitev voznikov v sektorju cestnega prometa ter spremembi Direktive 2006/22/ES glede zahtev za izvrševanje in Uredbe (EU) št. 1024/2012 (UL L št. 249 z dne 31. 7. 2020, str. 49).

(2) S tem zakonom se delno ureja izvajanje naslednjih uredb:

1. Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL L št. 166 z dne 30. 4. 2004, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) št. 1372/2013 z dne 19. decembra 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta o koordinaciji sistemov socialne varnosti in Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 (UL L št. 346 z dne 20. 12. 2013, str. 27; v nadaljnjem besedilu: Uredba 883/2004/ES);
2. Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL L št. 284 z dne 30. 10. 2009, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) št. 1368/2014 z dne 17. decembra 2014 o spremembi Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti in Uredbe Komisije (EU) št. 1372/2013 z dne 19. decembra 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta o koordinaciji sistemov socialne varnosti in Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 (UL L št. 366 z dne 20. 12. 2014, str. 15; v nadaljnjem besedilu Uredba 987/2009/ES);
3. Uredbe (EU) št. 1231/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o razširitvi uporabe uredb (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009 na državljane tretjih držav, za katere se navedeni uredbi ne uporabljata le na podlagi njihovega državljanstva (UL L št. 344 z dne 29. 12. 2010, str. 1);
4. Uredbe (ES) št. 1072/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o skupnih pravilih za dostop do trga mednarodnega cestnega prevoza blaga (prenovitev) (UL L 300 14.11.2009, str. 72);

5. Uredbe (ES) št. 1073/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o skupnih pravilih za dostop do mednarodnega trga avtobusnih prevozov in spremembi Uredbe (ES) št. 561/2006 (prenovitev)(UL L 300, 14.11.2009, str. 88) in
6. Uredba Komisije (EU) 2016/403 z dne 18. marca 2016 o dopolnitvi Uredbe (ES) št. 1071/2009 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s klasifikacijo hudih kršitev pravil Unije, zaradi katerih lahko cestni prevozniki izgubijo dober ugled, in spremembi Priloge III k Direktivi 2006/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta (OJ L 74, 19.3.2016, p. 8–27).

3. člen

(opredelitev pojmov)

Za namen izvajanja tega zakona imajo pojmi naslednji pomen:

1. čezmejno izvajanje storitve je opravljanje dejavnosti delodajalca ali tujega delodajalca z napotitvijo delavcev na delo oziroma opravljanje dejavnosti samozaposlene ali tuje samozaposlene osebe v drugih državah članicah EU, na podlagi ohranjene vključitve v ustrezna socialna zavarovanja v državi članici EU, kjer ima delodajalec oziroma tuji delodajalec ali samozaposlena oziroma tuja samozaposlena oseba sedež;
2. običajno opravljanje dela oziroma samozaposlitvene dejavnosti v najmanj dveh državah članicah EU pomeni opravljanje dela delavca oziroma dejavnosti samozaposlene osebe, v okviru katere se delo opravlja zaporedno ali v istem obdobju v najmanj dveh državah članicah;
3. delodajalec ali delodajalka (v nadaljnjem besedilu: delodajalec) je pravna ali fizična oseba, registrirana za opravljanje dejavnosti, s sedežem v Republiki Sloveniji, ki zaposluje delavca ali delavko (v nadaljnjem besedilu: delavec) na podlagi pogodbe o zaposlitvi, pri čemer se za istega delodajalca šteje tudi univerzalni pravni naslednik delodajalca v primeru univerzalnega pravnega nasledstva, v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe;
4. država napotitve je država članica EU, v kateri delodajalec oziroma tuji delodajalec ali samozaposlena oziroma tuja samozaposlena oseba čezmejno izvaja storitev;
5. država zaposlitve je država članica EU, v kateri ima delodajalec oziroma tuji delodajalec sedež ter v kateri je napoteni delavec vključen v sistem socialnega zavarovanja;
6. povezani gospodarski družbi sta družbi, ki sta v večinski lasti iste gospodarske družbe oziroma gospodarski družbi, med katerima ima ena glede na drugo neposredno ali posredno večinski delež vpisanega kapitala, večino glasovalnih pravic ali lahko imenuje več kot polovico članov njenega upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa;
7. napoteni delavec ali napotena delavka (v nadaljnjem besedilu: napoteni delavec) je vsaka fizična oseba, ne glede na njeno državljanstvo, ki v okviru čezmejnega izvajanja storitev delodajalca oziroma tujega delodajalca, pri katerem je zaposlena, začasno ali običajno opravlja delo v drugih državah članicah EU;
8. naročnik storitve ali naročnica storitve (v nadaljnjem besedilu: naročnik storitve) je pravna ali fizična oseba, za katero delodajalec ali tuji delodajalec oziroma samozaposlena ali tuja samozaposlena oseba čezmejno izvaja storitve;
9. pogodba z naročnikom storitve je pisna pogodba med izvajalcem in naročnikom storitve ali katerikoli drug dogovor oziroma listina, kot to določa zakon, ki ureja obligacijska razmerja;

10. potrdilo A1 je dokument, ki potrjuje, da se za napotenega delavca oziroma samozaposleno ali tujo samozaposleno osebo v času čezmejnega izvajanja storitve še naprej uporabljajo predpisi o socialni varnosti države članice EU, v kateri ima delodajalec ali tuji delodajalec oziroma samozaposlena ali tuja samozaposlena oseba sedež;
11. samozaposlena oseba je fizična oseba, registrirana za opravljanje dejavnosti, s sedežem v Republiki Sloveniji;
12. tuja samozaposlena oseba je fizična oseba, registrirana za opravljanje dejavnosti, s sedežem v drugi državi članici EU kot je Republika Slovenija;
13. tuji delodajalec ali tuja delodajalka (v nadaljnjem besedilu: tuji delodajalec) je pravna ali fizična oseba, registrirana za opravljanje dejavnosti, s sedežem v drugi državi članici EU kot je Republika Slovenija, ki zaposluje delavca v skladu s predpisi države, v kateri ima sedež;
14. kabotaža je vsak prevoz potnikov, kot je opredeljena v 7. točki 2. člena Uredbe (ES) št. 1073/2009 ali blaga, kot je opredeljena v 6. točki 2. člena Uredbe (ES) št. 1072/2009;
15. tranzitni prevoz je prevoz potnikov ali blaga prek ozemlja države članice EU, ki ne vključuje pobiranja ali odlaganja potnikov ter natovarjanja ali raztovarjanja blaga;
16. dvostranski prevoz je vsak prevoz potnikov ali blaga na podlagi prevozne pogodbe iz države članice EU, kjer ima prevoznik sedež v drugo državo članico EU ali iz druge države članice EU v državo članico EU, kjer ima prevoznik sedež;
17. kombiniran prevoz je prevoz, kot je opredeljen 1. točki prvega odstavka 2. člena Uredbe o kombiniranem prevozu (Uradni list RS, št. 4/01 in 49/13);
18. mednarodni prevoz je prevoz, kot je opredeljen v 2. točki 2. člena Uredbe (ES) št. 1072/2009 in v 1. točki 2. člena (ES) št. 1073/2009.

II. poglavje

ČEZMEJNO IZVAJANJE STORITEV DELODAJALCEV IN SAMOZAPOSLENIH OSEB

4. člen

(pogoji čezmejnega izvajanja storitev delodajalcev)

- (1) Delodajalec lahko čezmejno izvaja storitev pod pogojem, da:
  1. opravlja dejavnost v Republiki Sloveniji,
  2. ne krši pomembnejših določb delovnopravne zakonodaje, ki se nanašajo na pravice delavca,
  3. se storitev izvaja v okviru dejavnosti, za katero je delodajalec registriran v Republiki Sloveniji, razen v primeru napotitve delavca v povezano gospodarsko družbo in
  4. se storitev izvaja za lasten račun in pod lastnim vodstvom na podlagi sklenjene pogodbe z naročnikom storitve, na podlagi akta o napotitvi v povezano gospodarsko družbo ali v okviru opravljanja dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabniku.

(2) Pogoj iz 1. točke prejšnjega odstavka se šteje za izpolnjenega, če:

1. je delodajalec najmanj dva meseca vpisan v Poslovni register Slovenije,
2. ima delodajalec odprt transakcijski račun v Republiki Sloveniji, ki je prijavljen v davčni register v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, in ni blokiran,
3. ima delodajalec, ki zaposluje od pet do deset delavcev, zaposlenega najmanj enega delavca, ki je na tej podlagi neprekinjeno vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obvezno zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za starševsko varstvo in zavarovanje za primer brezposelnosti (v nadaljnjem besedilu: obvezna socialna zavarovanja) v Republiki Sloveniji že najmanj šest mesecev oziroma, če je obdobje od ustanovitve krajše, od ustanovitve dalje ali da ima delodajalec, ki zaposluje več kot deset delavcev, zaposlene najmanj tri delavce, ki so na tej podlagi neprekinjeno vključeni v obvezna socialna zavarovanja v Republiki Sloveniji že najmanj šest mesecev oziroma, če je obdobje od ustanovitve krajše, od ustanovitve dalje in
4. v zadnjih 12 mesecih oziroma, če je obdobje od ustanovitve krajše, od ustanovitve dalje skupno število ur vključitve vseh delavcev, zaposlenih pri delodajalcu v tem obdobju, v obvezna socialna zavarovanja na podlagi napotitve ni preseglo 80 odstotkov skupnega števila ur vključitve vseh delavcev v obvezna socialna zavarovanja na podlagi delovnega razmerja pri istem delodajalcu, pri čemer se v čas, ko je oseba vključena v obvezna socialna zavarovanja na podlagi napotitve, ne štejejo dela prosti dnevi in prazniki.

(3) Pogoj iz 2. točke prvega odstavka tega člena se šteje za izpolnjenega, če:

1. delodajalcu v zadnjih treh letih pristojni organ Republike Slovenije ni ugotovil več kot eno kršitev v zvezi s plačilom za delo, delovnim časom, zaposlovanjem na črno, ocenjevanjem tveganj, usposabljanjem delavcev za varno delo ali zagotavljanjem varnega delovnega okolja in uporabo varne delovne opreme, za katero mu je bila s pravnomočno odločitvijo ali več pravnomočnimi odločitvami izrečena globa za prekršek,
2. delodajalcu v zadnjih treh letih pristojni organ Republike Slovenije ni ugotovil več kot eno kršitev v zvezi z oviranjem ali onemogočanjem vstopa v prostore, onemogočanjem nemotenega opravljanja nalog inšpekcijskega nadzora ali dostavo pisnih pojasnil, dokumentacije oziroma izjave glede predmeta nadzora, skladno z zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor, za katero mu je bila s pravnomočno odločitvijo ali več pravnomočnimi odločitvami izrečena globa za prekršek,
3. je za zadnjih šest mesecev pred mesecem vložitve vloge za izdajo potrdila A1 oziroma za obdobje od ustanovitve, če je to krajše od šestih mesecev, predlagal obračune davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja in nima neporavnanih zapadlih obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti, ki jih izterjuje FURS, višjih od 50 EUR. Če delodajalčeva obveznost predložitve obračuna davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja za zadnji mesec pred vložitvijo vloge še ni nastala, se izpolnjevanje tega pogoja ugotavlja na podlagi podatkov za zadnjih šest mesecev pred vložitvijo vloge ali za obdobje od ustanovitve, če je to krajše od šestih mesecev, za katero je obveznost predložitve obračuna davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja že nastala.

(4) Za delodajalca s področja mednarodnega prevoza iz 1. točke tretjega odstavka tega člena se, v zvezi z ugotavljanjem kršitev glede delovnega časa, smiselno uporablja opredelitev hudih kršitev, kot so določene s Prilogo II Uredbe Komisije (EU) 2016/403 v povezavi s 3. točko Priloge I Uredbe Komisije (EU) 2016/403.

- (5) Uporabnik lahko čezmejno izvaja storitve tudi z delavci, ki so bili k njemu napoteni na podlagi dogovora z delodajalcem za zagotavljanje dela, pod pogojem, da je med delodajalcem za zagotavljanje dela in delavcem ves čas trajanja napotitve ohranjeno delovno razmerje. Pri tem se šteje, da je delavca na kraj opravljanja dela, kjer storitev izvaja uporabnik, napotil delodajalec za zagotavljanje dela.

5. člen

(pogoji čezmejnega izvajanja storitev samozaposlenih oseb)

- (1) Samozaposlena oseba lahko čezmejno izvaja storitev pod naslednjimi pogoji:
1. samozaposlena oseba opravlja dejavnost v Republiki Sloveniji,
  2. storitev se izvaja v okviru dejavnosti, za katero je samozaposlena oseba registrirana v Republiki Sloveniji in
  3. storitev se izvaja na podlagi sklenjene pogodbe z naročnikom storitve.
- (2) Pogoji iz 1. točke prejšnjega odstavka se šteje za izpolnjenega, če:
1. je samozaposlena oseba že najmanj dva meseca vpisana v Poslovni register Slovenije,
  2. ima samozaposlena oseba odprt transakcijski račun v Republiki Sloveniji, ki je prijavljen v davčni register v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, in ni blokiran,
  3. je samozaposlena oseba že najmanj dva meseca vključena v obvezna socialna zavarovanja v Republiki Sloveniji na podlagi samozaposlitve,
  4. samozaposlena oseba nima neporavnanih zapadlih obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti, ki jih izterjuje FURS, višjih od 50 EUR.

6. člen

(obveznosti)

- (1) Pred začetkom izvajanja, vendar najkasneje na dan začetka opravljanja storitve, delodajalec oziroma samozaposlena oseba vloži vlogo za pridobitev potrdila A1.
- (2) Delodajalec čezmejne storitve izvaja ob upoštevanju določb zakona, ki ureja delovna razmerja, ki se nanašajo na opravljanje dela v tujini.
- (3) Delodajalec delavcu v času napotitve zagotavlja pravice v skladu z določbami zakona ali drugega predpisa ter kolektivne pogodbe ali drugih aktov s splošno veljavnostjo ali veljavnostjo na ravni dejavnosti, ki v državi napotitve urejajo delovni čas, odmori in počitke, nočno delo, minimalni letni dopust, plačo, varnost in zdravje pri delu, posebno varstvo delavcev in zagotavljanje enakopravnosti, če je to za delavca ugodneje.
- (4) Po pridobitvi potrdila A1 je vlagatelj dolžan Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZZZS) obvestiti o vseh spremembah, ki se pojavijo med obdobjem napotitve, navedenem na izdanem potrdilu A1, še posebej pa, če napotitev ni bila izvedena ali je bila zaključena pred načrtovanim datumom, in sicer v roku petih dni od nastopa spremembe.

- (5) Vlagatelj lahko v obdobju šestih mesecev po poteku veljavnosti potrdila A1 ZZSZ obvesti o tem, da je bil začetek napotitve kasnejši od datuma začetka veljavnosti izdanega potrdila A1 ali da je napotitev predčasno prenehala. Na podlagi obvestila vlagatelja ZZSZ ustrezno spremeni obdobja veljavnosti potrdila A1.
- (6) Ne glede na četrti ali prejšnji odstavek tega člena ZZSZ spremeni obdobje veljavnosti potrdila A1 na podlagi obvestila vlagatelja, da so bila obdobja napotitve kasneje začeta ali so predčasno prenehala, če se dejansko stanje napotitev izkaže v postopku ugotavljanja lastnosti zavarovanca v skladu z zakonom, ki ureja matično evidenco zavarovancev in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja.
- (7) Pravice delavca iz tretjega odstavka tega člena, zlasti pravice do dela prostih dni, praznikov, krajšega dopusta ali krajše odsotnosti z dela zaradi začasne nezmožnosti za delo se ne štejejo za prekinitve čezmejnega opravljanja storitve oziroma za prekinitve napotitve delavca.
- (8) Napoteni delavci oziroma samozaposlene osebe, ki so državljani tretjih držav, lahko čezmejno opravljajo storitve v drugih državah članicah EU le na podlagi veljavnega enotnega dovoljenja za prebivanje in delo oziroma dovoljenja za začasno prebivanje, ki ni izdano zaradi zaposlitve, samozaposlitve ali dela, izdanega v skladu z zakonom, ki ureja vstop in prebivanje tujcev v Republiki Sloveniji.

7. člen

(pristojni organ za izdajo, razveljavitev ali odpravo potrdila A1)

Pristojni nosilec za izdajo, razveljavitev in odpravo potrdila A1 v Republiki Sloveniji je ZZSZ, ki v ta namen opravlja naslednje naloge:

1. izdaja, razveljavlja in odpravlja potrdila A1,
2. nudi administrativno pomoč pristojnim nosilcem v drugih državah članicah EU ter z njimi sodeluje s ciljem izvajanja 12. člena, točke (a) in prve alineje točke (b) prvega ter drugega odstavka 13.člena Uredbe 883/2004/ES,
3. izvaja dogovore, ki jih je sklenilo ministrstvo, pristojno za delo, s pristojnim organom v drugi državi članici EU na podlagi določbe 16. člena Uredbe 883/2004/ES.

8. člen

(pogoji za izdajo potrdila A1 za namen čezmejnega izvajanja storitve v drugi državi članici EU)

- (1) ZZSZ vlagatelju iz prvega odstavka 1. člena tega zakona, s sedežem v Republiki Sloveniji, izda potrdilo A1 za namen čezmejnega izvajanja storitve v drugi državi članici, če:
  1. oseba, za katero je bila vložena vloga za izdajo potrdila A1, nima že veljavnega potrdila A1, izdanega za isto obdobje;
  2. oseba, za katero je bila vložena vloga za izdajo potrdila A1, običajno ne opravlja dela v državi napotitve,
  3. pod kazensko in materialno odgovornostjo izjavi, da v primeru, za katerega je bila vložena vloga za izdajo potrdila A1, ne gre za okoliščine, v katerih je izključena možnost napotitve na podlagi prvega odstavka 12. člena Uredbe 883/2004/ES, prvega ali drugega odstavka 14.

člena Uredbe 987/2009/ES ali 4. točke Sklepa A2 Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti o razlagi 12. člena Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z zakonodajo, ki se uporablja za napotene delavce in samozaposlene osebe, ki začasno opravljajo delo zunaj pristojne države;

4. pod kazensko in materialno odgovornostjo izjavi, da običajno opravlja dejavnost v Republiki Sloveniji;
  5. v času odločanja o vlogi izpolnjuje pogoje za čezmejno izvajanje storitev, določene v 1. in 2. točki prvega odstavka 4. člena oziroma v 1. točki prvega odstavka 5. člena tega zakona in
  6. mu v zadnjih dvanajstih mesecih potrdilo A1 ni bilo odpravljeno na podlagi drugega odstavka 12. člena oziroma razveljavljeno na podlagi 2. točke tretjega odstavka 12. člena tega zakona.
- (2) Pogoj iz 2. točke prejšnjega odstavka se v primeru čezmejnega opravljanja storitev delodajalca šteje za izpolnjen, če je delavec, za katerega je bila vložena vloga za izdajo potrdila A1, v Republiki Sloveniji najmanj 30 dni neprekinjeno vključen v obvezna socialna zavarovanja na podlagi zaposlitve za polni delovni čas ali v ustrezna socialna zavarovanja na drugi zakonski podlagi.
- (3) Pogoj zaposlitve za polni delovni čas iz prejšnjega odstavka se ne uporablja za delavca, vključenega v obvezna socialna zavarovanja v Republiki Sloveniji na podlagi zaposlitve za krajši delovni čas od polnega, če ima pravico do dela s krajšim delovnim časom v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ali starševskem varstvu oziroma če je pri delodajalcu, ki ga namerava napotiti, zaposlen za krajši delovni čas od polnega že najmanj šest mesecev.
- (4) Pogoj iz 2. točke prvega odstavka tega člena se v primeru čezmejnega opravljanja storitev samozaposlene osebe šteje za izpolnjen, če je samozaposlena oseba v Republiki Sloveniji najmanj 60 dni neprekinjeno vključena v obvezna socialna zavarovanja na podlagi samozaposlitve.

9. člen

(pogoji za izdajo potrdila A1 za namen čezmejnega izvajanja storitev v najmanj dveh državah članicah EU)

- (1) ZZS vlagatelju iz drugega odstavka 1. člena tega zakona, ki običajno opravlja dejavnost v najmanj dveh državah članicah, izda potrdilo A1, če:
  1. oseba, za katero je bila vložena vloga za izdajo potrdila A1, nima že veljavnega potrdila A1, izdanega za isto obdobje;
  2. pod kazensko in materialno odgovornostjo izjavi, da bo oseba, za katero je bila vložena vloga za izdajo potrdila A1, v obdobju, za katerega se potrdilo A1 izdaja, delo oziroma samozaposlitveno dejavnost predvidoma običajno opravljala v najmanj dveh državah članicah EU,
  3. v času odločanja o vlogi izpolnjuje pogoje za čezmejno izvajanje storitev, določene v 1. in 2. točki prvega odstavka 4. člena oziroma 1. točki prvega odstavka 5. člena tega zakona in
  4. mu v zadnjih dvanajstih mesecih potrdilo A1 ni bilo odpravljeno na podlagi drugega odstavka 12. člena oziroma razveljavljeno na podlagi 3. točke tretjega odstavka 12. člena tega zakona.

- (2) Običajno opravljanje dela oziroma samozaposlitvene dejavnosti v najmanj dveh državah članicah EU pomeni, da bo oseba, za katero je bilo izdano potrdilo A1, svoje delo ali samozaposlitveno dejavnost v naslednjih 12 koledarskih mesecih opravljala v najmanj dveh državah članicah EU.

10. člen

(postopek izdaje potrdila A1)

- (1) Vlagatelj prek državnega portala za podporo poslovnim subjektom (v nadaljnjem besedilu: sistem SPOT) vložijo vlogo za izdajo potrdila A1, največ 30 dni pred predvidenim začetkom čezmejnega izvajanja storitve. Vlagatelj preko SPOT vloga tudi druga obvestila, v skladu z določbami tega zakona.
- (2) Vloga za izdajo potrdila A1 poleg drugih vsebuje obvezne podatke o:
1. osebnem imenu, priimku ob rojstvu, spolu, datumu in kraju rojstva, enotni matični številki, državljanstvu delavca oziroma samozaposlene osebe,
  2. naslovu stalnega in začasnega prebivališča,
  3. datumu začetka in datumu konca obdobja napotitve delavca oziroma čezmejnega izvajanja storitve samozaposlene osebe,
  4. delih in nalogah, ki jih bo napoteni delavec oziroma samozaposlena oseba opravljala v okviru čezmejnega izvajanja storitev,
  5. vrsti storitve,
  6. naslovu oziroma, če se bo storitev izvajala na lokaciji brez naslova, kraju izvajanja storitve,
  7. nazivu oziroma osebnem imenu, sedežu oziroma naslovu vlagatelja ter njegove kontaktne podatke,
  8. nazivu oziroma osebnem imenu in naslovu naročnika storitve;
  9. državi oziroma državah članicah, kjer se bo čezmejno izvajala storitev.
- (3) Vlogi za izdajo potrdila A1 iz drugega odstavka tega člena delodajalec priloži kopijo pogodbe o zaposlitvi, z morebitnimi aneksi, sklenjeno z delavcem, ki ga namerava napotiti, v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, ki se nanašajo na opravljanje dela v tujini.
- (4) Vloga za izdajo potrdila A1 za namen čezmejnega izvajanja storitve v drugi državi članici mora poleg podatkov iz drugega odstavka tega člena vsebovati izjavo vlagatelja iz 3. in 4. točke prvega odstavka 8. člena tega zakona ter izjavo o tem, da pri napotenem delavcu, za katerega je bila vložena vloga za izdajo potrdila A1, ni primerov iz sedmega odstavka 6. člena tega zakona.
- (5) Vloga za izdajo potrdila A1 za namen čezmejnega izvajanja storitev v najmanj dveh državah članicah EU mora poleg podatkov iz 1., 2., 3., 4., 5., 7. in 9. točke drugega odstavka tega člena vsebovati izjavo iz 2. točke prvega odstavka 9. člena tega zakona. V primeru oseb, državljanov tretjih držav, podatek iz 2. točke drugega odstavka tega člena ni potreben.
- (6) Če so pogoji za izdajo potrdila A1 izpolnjeni, ga ZZS izda v obliki samostojne listine v petih delovnih dneh od prejema popolne vloge, in sicer za obdobje, kot izhaja iz vloge za izdajo potrdila A1. V primeru iz prejšnjega člena tega zakona se potrdilo A1 izda za čas veljavnosti sklenjene

pogodbe o zaposlitvi z delodajalcem ali za čas trajanja pogodbe za izvedbo storitve v okviru samozaposlitvene dejavnosti, vendar ne dlje od enega leta.

- (7) V primerih, ko predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zaradi napotitve delavca določajo drugačno zavarovalno osnovo, ZZZS ob izdaji potrdila A1 spremembo zavarovalne podlage izvede po uradni dolžnosti, in sicer s prvim dnevom napotitve navedenim na izdanem potrdilu A1 in o tej spremembi obvesti delodajalca preko sistema SPOT.
- (8) Minister, pristojen za delo, skupaj z ministrom, pristojnim za zdravje, s podzakonskim aktom predpiše obrazec vloge za izdajo potrdila A1, povračilo stroškov uveljavljenih pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja ter postopek čezmejnega povračila prispevkov v primeru odprave potrdila A1.

11. člen

(dvom o opravljanju dejavnosti po izdaji potrdila A1)

- (1) Če po izdaji potrdila A1 za namen čezmejnega izvajanja storitve v drugi državi članici EU ZZZS prejme obvestilo o obstoju dvoma oziroma IRSD podvomi, da delodajalec čezmejno storitev izvaja v skladu z izjavo iz 3. ali 4. točke prvega odstavka 8. člena tega zakona, IRSD izvede postopek ugotavljanja resničnosti podanih izjav, pri čemer upošteva zlasti, ali:
  1. ima delodajalec v Republiki Sloveniji primerne poslovne prostore za opravljanje dejavnosti, v okviru katere se storitev izvaja,
  2. ima delodajalec zaposleno administrativno osebje, ki opravlja delo na sedežu oziroma poslovnih prostorih delodajalca oziroma samozaposlene osebe v Republiki Sloveniji,
  3. delodajalec oglašuje predmetno dejavnost v Republiki Sloveniji in
  4. v zadnjih šestih mesecih ni prišlo do spremembe dejavnosti delodajalca ali do spremembe v ustrezen register vpisanih ustanoviteljev oziroma zastopnikov.
- (2) Če po izdaji potrdila A1 za namen čezmejnega izvajanja storitve v drugi državi članici EU ZZZS prejme obvestilo o obstoju dvoma oziroma Finančna uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: FURS) podvomi, da samozaposlena oseba čezmejno storitev izvaja v skladu z izjavo iz 3. ali 4. točke prvega odstavka 8. člena tega zakona, FURS izvede postopek ugotavljanja resničnosti podanih izjav, pri čemer smiselno upošteva zlasti kriterije iz prejšnjega odstavka tega člena.
- (3) Če po izdaji potrdila A1 za namen čezmejnega izvajanja storitve v najmanj dveh državah članicah EU ZZZS prejme obvestilo o obstoju dvoma oziroma IRSD podvomi, da zaposlena oseba, v obdobju veljavnosti potrdila A1, dejansko običajno opravljala delo v skladu z izjavo iz 2. točke prvega odstavka 9. člena tega zakona, IRSD izvede postopek ugotavljanja resničnosti podane izjave, pri čemer upošteva zlasti delovnopravno dokumentacijo v povezavi z izpolnjevanjem delovnih obveznosti delavca, delovnim časom, plačilom za delo ter povračili stroškov v zvezi z delom.
- (4) Če po izdaji potrdila A1 za namen čezmejnega izvajanja storitve v najmanj dveh državah članicah EU ZZZS prejme obvestilo o obstoju dvoma oziroma FURS podvomi, da je samozaposlena oseba, v obdobju veljavnosti potrdila A1, dejansko običajno opravljala dejavnost v skladu z izjavo iz 2. točke prvega odstavka 9. člena tega zakona, FURS izvede postopek ugotavljanja resničnosti podane izjave, pri čemer upošteva zlasti:

1. obseg poslovanja v državah članicah EU;
  2. število opravljenih storitev v državah članicah EU;
  3. prihodke od opravljanja dejavnosti v državah članicah EU;
  4. ali ima samozaposlena oseba v Republiki Sloveniji primerne poslovne prostore za opravljanje dejavnosti, v okviru katere se storitev izvaja, oziroma svojo dejavnost oglašuje v Republiki Sloveniji ter
  5. število opravljenih delovnih ur v državah članicah EU.
- (5) Za namen izvajanja tretjega in prejšnjega odstavka tega člena dejansko običajno opravljanje dejavnosti v najmanj dveh državah članicah EU pomeni, da je oseba, za katero je bila izdano potrdilo A1, najmanj trikrat v zadnjih 12 mesecih opravljala delo oziroma samozaposlitveno dejavnost v drugih državah članicah EU, kot je to država zaposlitve, pri čemer nobena od drugih držav članic EU ne sme biti država stalnega prebivališča te osebe.
- (6) O ugotovitvah v postopku iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena, IRSD oziroma FURS obvesti ZZS.

12. člen

(prenehanje veljavnosti, odprava in razveljavitev potrdila A1)

- (1) Potrdilo A1 preneha veljati:
1. s potekom obdobja napotitve oziroma čezmejnega izvajanja storitve, za katerega je bil izdan ali
  2. z razveljavitvijo.
- (2) ZZS potrdilo A1 odpravi na podlagi:
1. obvestila tujega pristojnega organa, da se storitev ne izvaja v skladu s podatki na potrdilu A1;
  2. obvestila IRSD ali FURS iz šestega odstavka prejšnjega člena tega zakona, da se storitev izvaja ali se je izvajala v nasprotju s podanimi izjavami iz prvega odstavka 8. člena ali prvega odstavka 9. člena tega zakona;
  3. obvestila tujega pristojnega organa, da delodajalec izvaja storitev kljub neizpolnjenemu pogoju iz 4. točke prvega odstavka 4. člena tega zakona;
  4. obvestila tujega pristojnega organa, da samozaposlena oseba čezmejno izvaja storitev brez sklenjene pogodbe z naročnikom storitve;
  5. obvestila vlagatelja oziroma obvestila pristojnega nadzornega organa, da napotitev sploh ni bila izvedena.
- (3) ZZS potrdilo A1 razveljavi na podlagi:
1. ugotovitve, da delodajalec ni predložil obračuna davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja za svoje delavce oziroma ima neporavnane zapadle obveznosti iz naslova izplačanih dohodkov iz delovnega razmerja, in sicer z dnem izdaje odločbe FURS;

2. obvestila IRSD, da je bila v postopku iz prvega in tretjega odstavka 11. člena oziroma iz četrtega odstavka 21. člena tega zakona delodajalcu v zadnjih treh letih pravnomočno izrečena globa zaradi prekrška po zakonu, ki ureja inšpekcijski nadzor in sicer z dnem izdaje odločbe IRSD;
  3. ugotovitve, da je bil napoteni delavec oziroma samozaposlena oseba odjavljena iz obveznega socialnega zavarovanja v Republiki Sloveniji, in sicer z dnem odjave;
  4. obvestila vlagatelja, da je napotitev oziroma čezmejno izvajanje storitve predčasno prenehalo, in sicer z dnem prenehanja napotitve oziroma čezmejnega izvajanja storitve;
  5. ugotovitve ZZZS oziroma obvestila vlagatelja, da je delovno razmerje oziroma samozaposlitev prenehala, in sicer z dnem prenehanja delovnega razmerja oziroma samozaposlitve.
- (4) Za namen iz prve točke tretjega odstavka tega člena ZZZS mesečno preverja, ali je delodajalec, ki razpolaga z veljavnim potrdilom A1 za napotenega delavca, predložil obračun davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja za svoje delavce oziroma ali ima neporavnane zapadle obveznosti iz naslova izplačanih dohodkov iz delovnega razmerja, na 25. dan v preteklem mesecu višje od 10 EUR.
- (5) V primerih iz drugega, tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena, ZZZS o navedenem obvesti pristojni organ države članice EU, v kateri se storitev izvaja oziroma se je izvajala.

13. člen

(Komisija za ugotavljanje utemeljenosti zahtev za odpravo ali razveljavitev potrdil A1)

- (1) V postopku razveljavitve ali odprave potrdil A1 lahko ZZZS v primerih, v katerih je, kljub ugotovitvam IRSD ali FURS iz šestega odstavka 12. člena tega zakona, potrebna dodatna razjasnitev okoliščin in dejstev v zvezi s pravilno uporabo predpisov EU na področju koordinacije sistemov socialne varnosti oziroma glede tega ali se čezmejna storitev izvaja skladno s 4. točko prvega odstavka 4. člena tega zakona ali 3. točko prvega odstavka 5. člena tega zakona, sproži postopek ugotavljanja utemeljenosti zahteve za razveljavitev ali odpravo potrdil A1 pred komisijo.
- (2) Postopek iz prejšnjega odstavka lahko v primerih, kjer je zadeva, skladno s sklepom Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. A1, z dne 12. junija 2009, že na drugi stopnji postopka dialoga, sproži tudi ministrstvo, pristojno za delo.
- (3) Odločitev komisije iz prvega ali drugega odstavka tega člena je dokončna in zoper njo ni pritožbe. V postopku razveljavitve ali odprave potrdila A1 je ZZZS vezan na odločitev komisije iz prvega ali drugega odstavka tega člena.
- (4) Komisija iz prvega in drugega odstavka tega člena je sestavljena iz sedmih članov:
  1. dva člana, predstavnika ministrstva, pristojnega za delo,
  2. enega člana, predstavnika ZZZS,
  3. enega člana, predstavnika Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (v nadaljnjem besedilu: ZPIZ),
  4. enega člana, predstavnika FURS,
  5. enega člana, predstavnika IRSI in

6. enega člana, predstavnika IRSD.
- (5) Vlada Republike Slovenije podrobneje predpiše postopek za imenovanje ter način dela komisije iz prvega in drugega odstavka tega člena.

14. člen

(uporaba Zakona o splošnem upravnem postopku ter pravno varstvo)

- (1) V kolikor ta zakon ne določa drugače, se potrdilo A1 zavrne, odpravi ali razveljavi skladno s pravili, ki jih določa Zakon o splošnem upravnem postopku.
- (2) Če pogoji za izdajo potrdila A1 niso izpolnjeni, ZZSZ vlogo za izdajo potrdila A1 z odločbo zavrne.
- (3) Zoper izdane odločbe in sklepe ZZSZ po tem zakonu ni dovoljena pritožba, možen pa je upravni spor.

III. poglavje

ČEZMEJNO IZVAJANJE STORITEV TUJIH DELODAJALCEV IN TUJIH SAMOZAPOSLENIH OSEB V REPUBLIKI SLOVENIJI

15. člen

(pogoji čezmejnega izvajanja storitev tujih delodajalcev)

- (1) Tuji delodajalec lahko čezmejno izvaja storitev v Republiki Sloveniji pod pogojem, da:
1. razpolaga z veljavnim potrdilom A1 za napotnega delavca, ki ustreza opredelitvi čezmejnega izvajanja storitve,
  2. ne krši pomembnejših določb delovnopravne zakonodaje, ki se nanašajo na pravice napotnega delavca,
  3. se storitev izvaja v okviru dejavnosti, za katere je tuji delodajalec registriran v državi zaposlitve, razen v primeru napotitve delavca v povezano gospodarsko družbo in
  4. se storitev izvaja za lasten račun in pod lastnim vodstvom na podlagi sklenjene pogodbe z naročnikom storitve oziroma v primeru mednarodnega transporta na podlagi dokumentacije iz 2. in 3. točke devetega odstavka 14. člena tega zakona, na podlagi akta o napotitvi oziroma primerljivega akta v povezano gospodarsko družbo ali v okviru opravljanja dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabniku.
- (2) Pogoj iz 2. točke prejšnjega odstavka tega člena se šteje za izpolnjenega, če tujemu delodajalcu v zadnjih treh letih IRSD ni ugotovil več kot eno kršitev v zvezi z zagotavljanjem pravic napotnim delavcem, ki začasno opravljajo delo v Republiki Sloveniji, kot jih določa zakon, ki ureja delovna razmerja, za katero mu je bila s pravnomočno odločitvijo ali več pravnomočnimi odločitvami izrečena globa za prekršek.
- (3) Uporabnik lahko čezmejno izvaja storitve tudi z delavci, ki so bili k njemu napoteni na podlagi dogovora z delodajalcem za zagotavljanje dela, pod pogojem, da je med delodajalcem za zagotavljanje dela in delavcem ves čas trajanja napotitve ohranjeno delovno razmerje. Pri tem se

šteje, da je delavca na kraj opravljanja dela, kjer storitev izvaja uporabnik, napotil delodajalec za zagotavljanje dela.

16. člen

(pogoji čezmejnega izvajanja storitev tujih samozaposlenih oseb)

Tuja samozaposlena oseba lahko čezmejno izvaja storitev v Republiki Sloveniji pod naslednjimi pogoji:

1. razpolaga z veljavnim potrdilom A1, ki ustreza opredelitvi čezmejnega izvajanja storitve samozaposlene osebe,
2. storitev se izvaja v okviru dejavnosti, za katere je samozaposlena oseba registrirana v državi, v kateri ima sedež in
3. storitev se izvaja na podlagi sklenjene pogodbe z naročnikom storitve oziroma v primeru mednarodnega transporta na podlagi dokumentacije iz 2. in 3. točke devetega odstavka 14. člena tega zakona.

17. člen

(obveznosti tujega delodajalca in napotenega delavca oziroma voznika)

(1) Tuji delodajalec, razen tistega, ki čezmejno izvaja storitve v dejavnosti mednarodnega prevoza, pred začetkom čezmejnega izvajanja storitve opravi prijavo pri Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: Zavod), ki vključuje podatke o:

1. nazivu in sedežu tujega delodajalca,
2. osebnem imenu, datumu rojstva in državljanstvu napotenega delavca ter naslovu začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji,
3. osebnem imenu in datumu rojstva osebe, ki je s strani tujega delodajalca pooblaščen za stike z nadzornimi organi, vključno s pošiljanjem in prejemanjem dokumentov in obvestil ter vročanjem, v skladu z določbami zakona, ki ureja splošni upravni postopek,
4. vrsti storitve,
5. nazivu delovnega mesta napotenega delavca,
6. predvidenemu datumu začetka in konca izvajanja storitve – obdobje napotitve,
7. naslovu oziroma – če se bo storitev izvajala na lokaciji brez naslova – o GPS koordinatah lokacije.

(2) O opravljeni prijavi iz prejšnjega odstavka Zavod tujemu delodajalcu izda potrdilo.

(3) Tuji delodajalec, ki čezmejno izvaja storitve v dejavnosti mednarodnih prevozov, poda izjavo, ki poleg podatkov iz prve, tretje, četrte in šeste točke prvega odstavka tega člena vključuje tudi podatke o:

1. številki licence Skupnosti za opravljanje prevozov;

2. osebnem imenu, datumu rojstva, državljanstvu, naslovu stalnega prebivališča ter številki vozniškega dovoljenja napotnega voznika;
  3. datumu sklenitve pogodbe o zaposlitvi z napotnim voznikom;
  4. registrski oznaki motornega vozila.
- (4) Tuji delodajalec iz prejšnjega odstavka izjavo poda preko Informacijskega sistema za notranji trg EU (v nadaljnjem besedilu: IMI sistem).
- (5) Če v obdobju napotitve iz prvega odstavka tega člena nastopijo okoliščine, zaradi katerih čezmejne storitve ni bilo mogoče izvesti v 12 mesecih, tuji delodajalec izvajanje storitev podaljša na 18 mesecev, in sicer pod pogojem, da opravi prijavo z obrazloženim obvestilom pri Zavodu.
- (6) V primeru, da je bil v obdobju napotitve iz prvega odstavka tega člena, napoteni delavec nadomeščen z drugim napotnim delavcem, se v obdobje napotitve iz prejšnjega odstavka všteva čas dela obeh napotnih delavcev, ob upoštevanju istovrstnosti storitve in naziva delovnega mesta.
- (7) Obdobje napotitve v okviru mednarodnega prevoza se konča, ko napoteni voznik zapusti državo napotitve. To obdobje napotitve se ne seštevata s prejšnjimi obdobji napotitve v okviru istovrstnih storitev mednarodnega prevoza, ki jih opravi isti ali drugi napoteni voznik, ki ga je nadomestil.
- (8) Tuji delodajalec zagotovi, da se v času čezmejnega izvajanja storitve v Republiki Sloveniji na kraju opravljanja storitve hranijo in na zahtevo nadzornega organa dajo na razpolago kopijo pogodbe med naročnikom storitve in tujim delodajalcem oziroma primerljivi akt v primeru napotitve v povezano gospodarsko družbo, potrdilo o opravljeni prijavi začetka izvajanja storitev, ter delovnopravno dokumentacijo, katere prevode v slovenski jezik mora na zahtevo nadzornega organa zagotoviti tuj delodajalec, in sicer:
1. izvodi pogodb o zaposlitvi,
  2. izvodi plačilnih list,
  3. evidenca o izrabi delovnega časa,
  4. dokazila o izplačanih plačah ali izvodi enakovrednih dokumentov za vse napotene delavce in
  5. veljavno potrdilo A1.
- (9) V okviru čezmejnega izvajanja storitev na področju mednarodnega prevoza tuji delodajalec zagotovi, da v času čezmejnega izvajanja storitve v Republiki Sloveniji napoteni voznik hrani in na zahtevo nadzornega organa da na razpolago:
1. kopijo prijave začetka izvajanja storitev iz četrtega odstavka tega člena,
  2. elektronski tovorni list (e-CRM) oziroma druga ustrezna dokazila o prevozi, ki vsebujejo podatke iz tretjega odstavka 8. člena Uredbe 1072/2009/ES,
  3. tahografske zapise ter oznake držav članic EU, v katerih je napoteni voznik opravljal storitev kombiniranega mednarodnega prevoza ali kabotaže.
- (10) Nadzorni organ lahko od tujega delodajalca zahteva dokumentacijo iz osmega odstavka tega člena še 24 mesecev po zaključku izvajanja storitve.

- (11) Nadzorni organ lahko od tujega delodajalca na področju mednarodnega prevoza zahteva delovnopravno dokumentacijo iz osmega odstavka ter dokumentacijo iz 2. in 3. točke devetega odstavka tega člena še 24 mesecev po zaključku izvajanja storitve. Če tuj delodajalec zahtevane dokumentacije ne predloži v roku osmih tednov od datuma zahtevka, nadzorni organ v skladu s petim odstavkom 21. člena tega zakona za dokumentacijo zaprosi pristojne organe države zaposlitve.
- (12) Tuji delodajalec, v času veljavnosti prijave izvajanja storitve iz tega člena, napotenemu delavcu, ki v Republiki Sloveniji opravlja delo v okviru čezmejnega izvajanja storitev, zagotovi pravice v skladu z določbami zakona, ki ureja delovna razmerja, ki se nanašajo na položaj delavcev, napotenih na delo v Republiko Slovenijo. Po preteku tega obdobja je tuji delodajalec delavcu dolžan zagotoviti vse pravice po predpisih Republike Slovenije, ki urejajo delovna razmerja, in po določbah kolektivne pogodbe na ravni dejavnosti, če je to za delavca ugodneje.
- (13) Napoten delavec oziroma voznik v okviru čezmejnega izvajanja storitve tujega delodajalca v Republiki Sloveniji opravlja delo na podlagi urejenega prebivanja v skladu z zakonom, ki ureja vstop in prebivanje tujcev v Republiki Sloveniji.

18. člen

(obveznosti tuje samozaposlene osebe)

- (1) Tuja samozaposlena oseba, razen tiste, ki čezmejno izvaja storitve v dejavnosti mednarodnega prevoza, pred začetkom čezmejnega izvajanja storitve v Republiki Sloveniji opravi prijavo pri Zavodu, ki vključuje podatke o:
1. nazivu in sedežu tuje samozaposlene osebe,
  2. naslovu začasnega prebivališča tuje samozaposlene osebe v Republiki Sloveniji,
  3. vrsti storitve,
  4. predvidenem datumu začetka in konca izvajanja storitve,
  5. naslovu oziroma, če se bo storitev izvajala na lokaciji brez naslova – GPS koordinatah lokacije.
- (2) O opravljeni prijavi iz prejšnjega odstavka Zavod tuji samozaposleni osebi izda potrdilo.
- (3) Tuja samozaposlena oseba, ki storitve opravlja na področju mednarodnega prevoza, pred začetkom čezmejnega izvajanja storitev poda izjavo, ki poleg podatkov iz prve, tretje in četrte točke prvega odstavka tega člena vključuje tudi podatke o:
1. številki licence Skupnost za opravljanje prevozov,
  2. registrski oznaki motornega vozila.
- (4) Tuja samozaposlena oseba iz prejšnjega odstavka izjavo poda preko IMI sistema.
- (5) Tuja samozaposlena oseba zagotovi, da se v času čezmejnega izvajanja storitve v Republiki Sloveniji na kraju opravljanja storitve hranijo in na zahtevo nadzornega organa dajo na razpolago kopijo pogodbe med naročnikom storitve in samozaposleno osebo, potrdilo o opravljeni prijavi začetka izvajanja storitve ter veljavno potrdilo A1. Tuja samozaposlena oseba na zahtevo nadzornega organa zagotovi prevode opredeljenih dokumentov v slovenski jezik.

- (6) Tuja samozaposlena oseba, ki opravlja čezmejne storitve na področju mednarodnega prevoza, zagotovi, da v času izvajanja storitve v Republiki Sloveniji hrani in na zahtevo nadzornega organa da na razpolago veljavno potrdilo A1 ter potrdilo o opravljeni prijavi začetka izvajanja storitve iz tretjega odstavka tega člena.
- (7) Nadzorni organ lahko od tuje samozaposlene osebe zahteva dokumentacijo iz petega oziroma šestega odstavka tega člena še 24 mesecev po zaključku izvajanja storitve. Če tuja samozaposlena oseba zahtevane dokumentacije ne predloži v roku osmih tednov od datuma zahtevka, nadzorni organ v skladu s šestim odstavkom 21. člena tega zakona, za dokumentacijo zaprosi pristojne organe države zaposlitve.
- (8) Tuja samozaposlena oseba v Republiki Sloveniji opravlja delo v okviru čezmejnega izvajanja storitve na podlagi urejenega prebivanja v skladu z zakonom, ki ureja vstop in prebivanje tujcev v Republiki Sloveniji.

19. člen

(subsidiarna odgovornost)

- (1) Če tuji delodajalec, ki je podizvajalec in v Republiki Sloveniji čezmejno izvaja storitev v okviru gradbene dejavnosti, napotenemu delavcu za delo, opravljeno v okviru čezmejnega izvajanja storitve, ne zagotovi plače v skladu z določbami zakona, ki ureja delovna razmerja, je za izpolnitev te obveznosti subsidiarno odgovoren pogodbenik s sedežem oziroma prebivališčem v Republiki Sloveniji, katerega neposredni podizvajalec je tuji delodajalec.
- (2) Za podizvajalca iz prvega odstavka tega člena se šteje pravni subjekt, ki mu je bil s pogodbo v izvajanje oddan del storitve ali celotna storitev, za izvedbo katere je glavni izvajalec sklenil pogodbo z naročnikom storitve.
- (3) Če tuji delodajalec, ki opravlja dejavnost zagotavljanja dela delavcev uporabniku s sedežem oziroma prebivališčem v Republiki Sloveniji, napotenemu delavcu za delo, opravljeno v okviru čezmejnega izvajanja storitve, ne zagotovi plače in drugih prejemkov iz delovnega razmerja v skladu z določbami zakona, ki ureja delovna razmerja, je za izpolnitev te obveznosti za obdobje, v katerem je delavec pri njem opravljal delo, subsidiarno odgovoren uporabnik.

IV. poglavje

SODELOVANJE MED DRŽAVAMI ČLANICAMI EU NA PODROČJU ČEZMEJNEGA IZVAJANJA STORITEV Z NAPOTITVIJO DELAVCEV

20. člen

(pristojni organi za sodelovanje)

- (1) Ministrstvo, pristojno za delo, ZZZS, IRSD, Inšpektorat Republike Slovenije za infrastrukturo (v nadaljnjem besedilu: IRSI) in FURS so pristojni za sodelovanje z organi drugih držav članic EU na področju napotitev delavcev oziroma samozaposlenih oseb v okviru čezmejnega izvajanja storitev.
- (2) Sodelovanje med državami članicami EU v okviru tega poglavja vključuje izmenjavo informacij med pristojnimi organi držav članic EU, sodelovanje pri izvrševanju kazni, ki zajema vročanje dokumentov ter sodelovanje pri izterjavi kazni, ki jih zaradi kršitev predpisov na področju napotitve delavcev naložijo pristojni organi ali potrdijo upravni ali pravosodni organi.

- (3) Sodelovanje med državami članicami EU v okviru tega poglavja poteka preko IMI sistema in se izvaja brezplačno.

21. člen

(sodelovanje na področju izmenjave informacij)

- (1) Ministrstvo, pristojno za delo, na podlagi prošelj pristojnih organov drugih držav članic EU zagotavlja informacije v zvezi z delovnopravnimi pogoji, ki so jih tuji delodajalci dolžni zagotoviti delavcem, napotenim na ozemlje Republike Slovenije ter druge informacije v zvezi s predpisi Republike Slovenije, ki se nanašajo na napotitev delavcev v okviru čezmejnega izvajanja storitev.
- (2) ZZZS na podlagi prošelj pristojnih organov drugih držav članic EU zagotavlja informacije v zvezi z vključitvijo napotenih delavcev delodajalca v obvezna socialna zavarovanja v Republiki Sloveniji.
- (3) FURS na podlagi prošelj pristojnih organov drugih držav članic EU zagotavlja informacije v zvezi z izpolnjevanjem davčnih obveznosti delodajalca oziroma samozaposlene osebe, ki čezmejno izvajata storitve. V teh primerih sme FURS pristojnim organom drugih držav članic EU razkriti podatke, ki so davčna tajnost.
- (4) IRSD oziroma FURS na podlagi prošelj pristojnih organov drugih držav članic EU izvajata inšpekcijske nadzore in druge ukrepe po tem zakonu, kar vključuje tudi pridobivanje informacij s strani delodajalcev oziroma samozaposlenih oseb potrebnih za izvajanje učinkovitega nadzora s strani pristojnih organov v državi napotitve.
- (5) Za potrebe izvajanja učinkovitega nadzora nad skladnostjo čezmejnega izvajanja storitve tujega delodajalca z določbami 15. člena tega zakona, IRSD po potrebi naslovi prošnje za posredovanje informacij na pristojni organ države zaposlitve.
- (6) Za potrebe izvajanja učinkovitega nadzora nad skladnostjo čezmejnega izvajanja storitve tuje samozaposlene osebe z določbo 16. člena tega zakona, FURS po potrebi naslovi prošnje za posredovanje informacij na pristojni organ države, kjer ima samozaposlena oseba sedež.
- (7) Ministrstvo, pristojno za delo, ZZZS, IRSD, IRSI in FURS informacije, za katere zaprosijo pristojni organi drugih držav članic EU ali Evropska komisija, posredujejo najkasneje v 25 delovnih dneh od prejema prošnje.
- (8) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka pristojni organi v nujnih primerih informacije zagotovijo v dveh delovnih dneh od prejema prošnje, če se prošnja nanaša na podatke o sedežu delodajalca in njegovi registrirani glavni in stranskih dejavnostih ter je nujnost utemeljena ter izkazana v prošnji.
- (9) Če pri obravnavi prošelj pristojnih organov drugih držav članic EU pride do težav, pristojni organi v najkrajšem možnem času o tem obvestijo organ, ki je prošnje poslal.

22. člen

(sodelovanje pri izvrševanju sankcij)

- (1) Ministrstvo, pristojno za delo, je pristojni organ za sodelovanje z drugimi državami članicami EU na področju izvrševanja sankcij (glob, taks, dodatnih dajatev in drugo), ki jih zaradi kršitev predpisov na področju napotitve delavcev oziroma samozaposlenih oseb naložijo pristojni organi

ali potrdijo upravni ali pravosodni organi, kar vključuje sodelovanje pri vročanju izdanih prekrškovnih aktov ter sodelovanje pri izterjavi sankcij.

- (2) Izvrševanje sankcij iz prejšnjega odstavka vključuje pomoč pri:
  1. vročanju prekrškovnih aktov, ki nalagajo sankcije delodajalcem, če je bila odločba izdana s strani pristojnih organov države napotitve, vendar je ni bilo mogoče vročiti v skladu s predpisi države napotitve;
  2. izterjavi sankcij na podlagi pravnomočnih odločb, ki nalagajo sankcije, izdanih s strani pristojnih organov države napotitve, če sankcije ni bilo mogoče izterjati v skladu s predpisi države napotitve.
- (3) Prošnja za pomoč iz prejšnjega odstavka mora vsebovati podatke o imenu in naslovu kršitelja, povzetek dejstev in okoliščin kršitve, vrsti kršitve in relevantna pravila v zvezi s tem, dokument za izvršitev in vse druge pomembne povezane informacije, dokumente ter kontaktne podatke organa, ki vodi postopek o prekršku in organa, pristojnega za dodatne informacije v zvezi s sankcijo, če gre za drug organ kot je organ, ki je sankcijo izrekel.
- (4) Prošnja za pomoč, ki se nanaša na vročitev, mora poleg navedenega v prejšnjem odstavku vsebovati tudi podatek o namenu vročitve in obdobju, v katerem naj se vročitev opravi.
- (5) Prošnja za pomoč, ki se nanaša na izterjavo, mora poleg podatkov iz tretjega odstavka tega člena vsebovati tudi datum izvršljivosti in druge datume, pomembne za postopek izterjave, vključno s tem, ali je bila oziroma kako je bila odločba oziroma sodba vročena, opis vrste in zneska sankcije, potrditev organa, ki je zaprosil za pomoč, da so zoper sankcijo izčrpana redna pravna sredstva ter terjatev, na katero se prošnja nanaša.
- (6) Ministrstvo, pristojno za delo, lahko zavrne izvršitev prošnje za vročitev oziroma izterjavo, če je prošnja nepopolna ali, če:
  1. vročitve oziroma izterjave zaradi dejanskih okoliščin ali zakonskih ovir ni mogoče opraviti;
  2. skupna denarna sankcija ne presega višine zneska, ki je na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje proračuna, določen kot najvišji dovoljen skupni dolg posameznega dolžnika do istega uporabnika proračuna, ki se v poslovnih knjigah razknjiži, ali
  3. zoper odločitev o prekršku ni zagotovljeno pravno varstvo.
- (7) Po prejemu prošnje iz 1. točke drugega odstavka tega člena, ministrstvo, pristojno za delo, nemudoma oziroma najpozneje v roku treh dni od prejema prošnje, glede na določitev pristojnosti po tem zakonu, to odstopi IRSD, FURS ali IRSI, ki z navedenim seznanjeni kršitelja, na katerega se prošnja nanaša in hkrati kršitelju v skladu s predpisi Republike Slovenije vroči odločbo, s katero mu je bila naložena sankcija, in sicer najpozneje v roku enega meseca od prejema prošnje.
- (8) Po prejemu prošnje iz 2. točke drugega odstavka tega člena ministrstvo, pristojno za delo, najpozneje v enem mesecu od prejema prošnje z navedenim seznanjeni kršitelja, na katerega se prošnja nanaša ter posreduje predlog za izvršbo FURS.
- (9) FURS sankcijo izterja v eurih, v skladu s predpisi Republike Slovenije. Če je sankcija izrečena v drugi valuti, se znesek pretvori v eure po menjalnem tečaju Banke Slovenije, veljavnem na dan izreka kazni. Izterjane sankcije so prihodek proračuna Republike Slovenije. Glede vprašani postopka prisilne izterjave, odpisa zaradi neizterljivosti, ugotavljanja zastaranja pravice do

izterjave in pristojnosti FURS se uporabljata zakon, ki ureja davčni postopek, in zakon, ki ureja finančno upravo.

- (10) O izvedenih ukrepih v zvezi s prošnjo za sodelovanje pri izvrševanju sankcij oziroma o razlogih za zavrnitev njene izvršitve ministrstvo, pristojno za delo, v najkrajšem možnem času obvesti organ, ki je za pomoč zaprosil.
- (11) Če nadzorni organ izda odločbo, s katero tujemu delodajalcu izreče globo za prekršek iz tega zakona, ki je v skladu s predpisi Republike Slovenije ni bilo mogoče vročiti, na ministrstvo, pristojno za delo, naslovi prošnjo za pomoč pri vročitvi, ki vsebuje podatke iz tretjega in četrtega odstavka tega člena. Ministrstvo, pristojno za delo, prošnjo za sodelovanje pri vročitvi nemudoma posreduje tujemu pristojnemu organu.
- (12) Če pravnomočno izrečene globe za prekršek iz tega zakona ni bilo mogoče izterjati, nadzorni organ na ministrstvo, pristojno za delo, naslovi prošnjo za pomoč pri izterjavi, ki vsebuje podatke iz tretjega in petega odstavka tega člena. Ministrstvo, pristojno za delo, prošnjo za sodelovanje pri izterjavi nemudoma posreduje tujemu pristojnemu organu. Globe, izterjane s strani tujega pristojnega organa, so prihodek proračuna države napotitve.
- (13) Države članice EU si pomoč iz tega člena nudijo brezplačno in niso upravičene do povračila stroškov, ki bi nastali pri zagotavljanju te pomoči.

V. poglavje

EVIDENCE

23. člen

(vrste in namen)

- (1) Na podlagi tega zakona se vodijo evidence prijav izvajanja storitev, izdanih potrdil A1 po tem zakonu ter o nadzorih na cesti nad tujimi delodajalci oziroma samozaposlenimi osebami na področju mednarodnega prevoza, opravljenimi po tem zakonu.
- (2) Za namen odločanja o izdaji, odpravi ali razveljavitvi potrdil A1, spremljanja stanja na trgu dela, izvajanja nadzora ter za znanstvenoraziskovalne in statistične namene Zavod upravlja evidenco prijav izvajanja storitev, ZZZS evidenco izdanih potrdil A1 po tem zakonu ter IRSI ali FURS evidenco o opravljenih nadzorih na cesti po tem zakonu.

24. člen

(vsebina evidenc)

- (1) Evidenca Zavoda o prijavah izvajanja storitev vsebuje podatke o:
  1. nazivu ali osebnem imenu tujega delodajalca ali tuje samozaposlene osebe,
  2. naslovu in sedežu tujega delodajalca ali tuje samozaposlene osebe,
  3. osebnem imenu in datumu rojstva pooblaščenice osebe tujega delodajalca, ki bo vez med tujim delodajalcem in pristojnimi nadzornimi organi,
  4. vrsti storitve,

5. nazivu delovnega mesta,
  6. naslovu izvajanja storitve oziroma GPS koordinatah lokacije,
  7. trajanju izvajanja storitve,
  8. osebnih imenih, datumih rojstev, državljanstvih napotnih delavcev in naslovu njihovega začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji ter o trajanju napotitve.
- (2) Evidenca ZZZS o izdanih potrdilih A1 po tem zakonu vsebuje podatke o:
1. nazivu ali osebnem imenu vlagatelja,
  2. sedežu oziroma naslovu vlagatelja,
  3. osebnem imenu, spolu, datumu in kraju rojstva, enotni matični številki in državljanstvu delavca oziroma samozaposlene osebe,
  4. naslovu stalnega ali začasnega prebivališča,
  5. vrsti storitve,
  6. kraju in trajanju napotitve oziroma čezmejnega opravljanja storitve,
  7. nazivu oziroma osebnemu imenu naročnika storitve,
  8. nazivu in sedežu oziroma naslovu naročnika storitve,
  9. državi oziroma državah, kjer se bo storitev izvajala.
- (3) Evidenca IRSI ali FURS o opravljenih nadzorih na področju mednarodnega prevoza tujih delodajalcev ali samozaposlenih oseb vsebuje podatke o:
1. nazivu ali osebnem imenu tujega delodajalca ali tuje samozaposlene osebe,
  2. naslovu in sedežu tujega delodajalca ali tuje samozaposlene osebe,
  3. osebnem imenu, naslovu stalnega ali začasnega prebivališča in številki vozniškega dovoljenja napotenega voznika ali samozaposlene osebe,
  4. številki licence Skupnosti,
  5. datumu začetka pogodbe o zaposlitvi voznika in pravo, ki se zanjo uporablja,
  6. predvideni začetni in končni datum napotitve;
  7. država registracije vozila in registrska oznaka vozila;
  8. vrsta storitve,
  9. ugotovitvah nadzora,
  10. izvedenih ukrepah.

- (4) Podatki iz evidence iz prvega odstavka tega člena se hranijo 10 let po opravljeni prijavi izvajanja storitve, podatki iz evidence iz drugega odstavka tega člena pa se hranijo 10 let od datuma izdaje potrdila A1, podatki iz evidence iz tretjega odstavka tega člena se hranijo 10 let od datuma izvedenega nadzora.

25. člen

(zbiranje podatkov)

- (1) ZZZS podatke, ki jih potrebuje za izvajanje svojih pristojnosti v skladu s tem zakonom, brezplačno pridobiva iz evidenc naslednjih upravljavcev:
1. Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence: podatek iz 1. točke drugega odstavka 4. člena tega zakona ter 1. točke drugega odstavka 5. člena tega zakona;
  2. FURS: podatke iz 2. točke drugega odstavka ter 3. točke tretjega odstavka 4. člena tega zakona, 2. in 4. točke drugega odstavka 5. člena tega zakona, podatek o pravnomočno izrečenih globah zaradi prekrška v zvezi z zaposlovanjem na črno ter podatke za izvajanje 1. točke tretjega odstavka 11. člena tega zakona;
  3. IRSD: podatek o pravnomočno izrečenih globah zaradi prekrška v zvezi s plačilom za delo, delovnim časom, ocenjevanjem tveganj, usposabljanjem delavcev za varno delo ali zagotavljanjem varnega delovnega okolja, uporabo varne delovne opreme ter v zvezi z oviranjem ali onemogočanjem vstopa v prostore, onemogočanjem nemotenega opravljanja nalog inšpekcijskega nadzora ali dostavo pisnih pojasnil, dokumentacije oziroma izjave glede predmeta nadzora.
- (2) ZZZS lahko podatke o pravnomočnih sklepih ali odločbah o prekrških, ki, v skladu z določbami tega zakona, vplivajo na odločitve ZZZS v postopkih, ki jih vodi po tem zakonu, pridobi iz evidenc IRSD z neposrednim vpogledom in iz evidenc FURS na podlagi vsakokratnega zahtevka.
- (3) ZZZS lahko evidence, ki jih vodi po tem zakonu, poveže z evidencami upravljavcev iz prvega odstavka tega člena tako, da je možna samodejna pridobitev podatkov v evidencah na način, da se osebni podatki samodejno posodobijo ali da povezovanje omogoča vsaj, da se v evidencah pri osebnih podatkih določenega ali določljivega posameznika pojavi samodejno opozorilo, da je pri njegovih podatkih v drugi zbirki osebnih podatkov prišlo do spremembe. Za povezovanje se kot identifikacijska povezovalna znaka osebe uporabita osebno ime in njegova enotna matična številka občana ali njegova davčna številka.
- (4) ZZZS lahko podatke, ki jih vodi v skladu s tem zakonom brezplačno posreduje ministrstvu, pristojnemu za delo, FURS, ZPIZ, IRSD ter IRSI. Podatke lahko uporabljajo za izvajanje njihovih zakonskih pooblastil, oblikovanje registrov ter za znanstvenoraziskovalne in statistične namene.
- (5) ZRSZ lahko podatke, ki jih vodi v skladu s tem zakonom brezplačno posreduje ministrstvu, pristojnemu za delo, FURS, Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, IRSD ter IRSI. Podatke lahko uporabljajo za izvajanje njihovih zakonskih pooblastil, oblikovanje registrov ter za znanstvenoraziskovalne in statistične namene.
- (6) Ministrstvo, pristojno za delo in IRSD lahko podatke, ki jih pridobita po tem členu medsebojno povezujeeta za izvajanje njihovih zakonskih pooblastil, načrtovanja politik, izvrševanje nadzora, spremljanja stanja, za analize ter znanstvenoraziskovalne in statistične namene.

- (7) Posredovanje podatkov iz četrtega in petega odstavka tega člena se lahko omogoči tudi na samodejni način.

VI. poglavje

NADZOR

26. člen

(nadzor)

- (1) IRSD je pristojen za nadzor nad skladnostjo čezmejnega izvajanja storitev tujih delodajalcev z določbami 15. člena tega zakona ter prvega, drugega, petega, šestega, osmega, desetega in enajstega odstavka 17. člena tega zakona.
- (2) IRSD je pristojen tudi za ugotavljanje resničnosti izjave iz 3. in 4. točke prvega odstavka 8. člena tega zakona ter v primeru delodajalcev izjavo iz 2. točke prvega odstavka 9. člena tega zakona.
- (3) FURS je pristojen za nadzor nad skladnostjo čezmejnega storitev tujih samozaposlenih oseb z določbo 16. člena tega zakona ter prvega, drugega, petega in sedmega odstavka 18. člena tega zakona. V primeru samozaposlenih oseb je FURS pristojen tudi za ugotavljanje resničnosti izjave iz 3. in 4. točke prvega odstavka 8. člena tega zakona ter 2. točke prvega odstavka 9. člena tega zakona.
- (4) IRSI in FURS na cesti izvajata nadzor nad skladnostjo čezmejnega izvajanja storitev tujih delodajalcev oziroma tujih samozaposlenih oseb na področju mednarodnega prevoza z določbami tretjega, četrtega, sedmega in devetega odstavka 17. člena tega zakona ter tretjega, četrtega in šestega odstavka 18. člena tega zakona.
- (5) Ministrstvo, pristojno za delo enkrat letno predlaga izvedbo usmerjenega nadzora nad tujimi delodajalci oziroma samozaposlenimi osebami z vidika skladnosti čezmejnega izvajanja storitev z določbami tega zakona. Usmerjen nadzor se opravi na podlagi pripravljene ocene tveganja, v okviru katere se opredelijo sektorji in okoliščine, v katerih tuje samozaposlene osebe oziroma delodajalci najpogosteje čezmejno izvajajo storitve oziroma v katerih so najpogosteje ugotovljene kršitve. Oceno tveganja pripravi ministrstvo, pristojno za delo, na podlagi ugotovitev pridobljenih na podlagi šestega odstavka 25. člena tega zakona, ugotovitev nadzornih organov iz tega člena ter mnenja socialnih partnerjev.
- (6) Zaradi opravljanja nadzora nad izvajanjem določb tega zakona ima IRSD in FURS, za namen pridobivanja podatkov o opravljenih prijavah izvajanja storitev, neposreden vpogled v elektronsko evidenco Zavoda o prijavah izvajanja storitev.

27. člen

(nadzorstveni in drugi ukrepi)

- (1) V primeru, da IRSD v postopku inšpekcijskega nadzora ugotovi, da se storitev izvaja, kljub neizpolnjenim pogojem iz prvega odstavka 15. člena tega zakona ali v nasprotju s podatki na potrdilu A1, IRSD z odločbo prepove nadaljnje izvajanje storitve tujega delodajalca, v skladu z določili 19. člena zakona, ki ureja inšpekcijo dela.
- (2) V primeru, da IRSI oziroma FURS v postopku nadzora na cesti ugotovi, da tuji delodajalec oziroma samozaposlena oseba ni predložila prehodne izjave v IMI sistem v skladu s tretjim in

četrtim odstavkom 17. člena tega zakona oziroma tretjim in četrtim odstavkom 18. člena tega zakona, IRSI oziroma FURS sestavi zapisnik ter do odprave nepravilnosti prepove nadaljnje opravljanje storitve oziroma zaseže tahografsko kartico, prometno dovoljenje in tovorno listino ter o tem izda potrdilo. IRSI oziroma FURS zaseženo dokumentacijo vrne, ko tuji delodajalec ali samozaposlena oseba predloži ustrezno izjavo v IMI sistem.

- (3) Če se v postopku inšpekcijskega nadzora, kljub veljavnemu potrdilu A1, pojavi dvom, da tuji delodajalec dejansko opravlja dejavnost v državi zaposlitve, IRSD o navedenem presoja zlasti na podlagi podatkov, pridobljenih s strani pristojnih organov države zaposlitve preko IMI sistema, pri čemer se smiselno uporablja določba prvega odstavka 11. člena tega zakona.
- (4) Če se v postopku inšpekcijskega nadzora, kljub veljavnemu potrdilu A1, pojavi dvom, da napoteni delavec tujega delodajalca dejansko opravlja delo v najmanj dveh državah članicah EU, IRSD o navedenem presoja zlasti na podlagi podatkov, pridobljenih s strani pristojnih organov države zaposlitve, pri čemer se smiselno uporablja določba tretjega odstavka 11. člena tega zakona.
- (5) Če se v postopku nadzora, kljub veljavnemu potrdilu A1, pojavi dvom, da tuja samozaposlena oseba dejansko opravlja dejavnost v državi, kjer ima samozaposlena oseba sedež, FURS o navedenem presoja zlasti na podlagi podatkov, pridobljenih s strani pristojnih organov države sedeža samozaposlene osebe, pri čemer se smiselno uporablja določba drugega odstavka 11. člena tega zakona.
- (6) Če se v postopku nadzora, kljub veljavnemu potrdilu A1, pojavi dvom, da tuja samozaposlena oseba dejansko opravlja dejavnost v najmanj dveh državah članicah EU, FURS o navedenem presoja zlasti na podlagi podatkov, pridobljenih s strani pristojnih organov države sedeža samozaposlene osebe, pri čemer se smiselno uporablja določba četrtega odstavka 11. člena tega zakona.
- (7) Če se v postopku nadzora na cesti pojavi dvom, da napoteni delavec tujega delodajalca oziroma tuja samozaposlena oseba dejansko šteje za napoteno osebo v okviru čezmejnega izvajanja storitev na področju mednarodnega prevoza, IRSI oziroma FURS o tem smiselno presoja na podlagi dokumentov iz 2. in 3. točke devetega odstavka 17. člena tega zakona.
- (8) Na podlagi ugotovitve, da se storitev izvaja, kljub neustrezni dokumentaciji iz prejšnjega člena, IRSI oziroma FURS o tem obvesti IRSD, ki v skladu z tretjim odstavkom tega člena preveri izpolnjevanje pogojev čezmejnega izvajanja storitev tujega delodajalca iz prvega odstavka 15. člena tega zakona. V primeru ugotovitve, da samozaposlena oseba izvaja storitev brez ustrezne dokumentacije iz prejšnjega člena, FURS preveri izpolnjevanje pogojev čezmejnega izvajanja storitev tuje samozaposlene osebe iz prvega odstavka 16. člena tega zakona.
- (9) Na podlagi obvestila IRSD oziroma FURS iz tretjega, četrtega, petega, šestega ali prejšnjega odstavka tega člena, da se storitev izvaja, kljub neizpolnjenim pogojem iz prvega odstavka 15. člena tega zakona ali prvega odstavka 16. člena tega zakona ali v nasprotju s podatki na potrdilu A1, ZZZS tujemu pristojnemu organu predlaga preklic potrdila A1.

VII. poglavje

KAZENSKÉ DOLOČBE

28. člen

(globa v hitrem postopku)

Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe.

29. člen

(prekrški tujega delodajalca)

- (1) Z globo od 3.000 do 20.000 eurov se kaznuje tuji delodajalec, ki čezmejno izvaja storitev kljub neizpolnjenim pogojem (prvi odstavek 15. člena tega zakona).
- (2) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se kaznuje tuji delodajalec, ki:
  1. pred začetkom izvajanja storitve ne opravi prijave storitve, opravi nepopolno prijavo storitve ali storitve ne izvaja v skladu z opravljeno prijavo storitve (prvi odstavek 17. člena tega zakona);
  2. ne hrani dokumentacije oziroma je ne predloži na poziv pristojnega nadzornega organa ali na zahtevo nadzornega organa ne zagotovi prevoda (osmi in deseti odstavek 17. člena tega zakona).
- (3) Z globo od 600 do 2.000 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba tujega delodajalca, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.
- (4) Z globo od 200 do 1.000 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba tujega delodajalca, če stori prekršek iz 1. ali 2. točke drugega odstavka tega člena.

30. člen

(prekrški tuje samozaposlene osebe)

- (1) Z globo od 3.000 do 20.000 eurov se kaznuje tuja samozaposlena oseba, ki čezmejno izvaja storitev kljub neizpolnjenim pogojem (prvi odstavek 16. člena tega zakona).
- (2) Z globo od 1.000 do 10.000 eurov se kaznuje tuja samozaposlena oseba, ki:
  1. ne opravi prijave storitve v predpisanem roku ali storitve ne izvaja v skladu z opravljeno prijavo storitve (prvi odstavek 15. člena tega zakona);
  2. ne hrani dokumentacije oziroma je ne predloži na poziv pristojnega nadzornega organa ali na zahtevo nadzornega organa ne zagotovi prevoda (peti in sedmi odstavek 15. člena tega zakona).

31. člen

(prekrški v okviru izvajanja mednarodnih prevozov)

- (1) Z globo od 3.000 do 20.000 eurov se kaznuje tuj delodajalec ali tuja samozaposlena oseba, ki:
  1. pred začetkom izvajanja storitve ne opravi prijave storitve v sistemu IMI ali storitve ne izvaja v skladu s podatki na podani prijavi storitve oziroma se storitev izvaja s ponarejeno prijavo (tretji in četrti odstavek 17. ter tretji in četrti odstavek 18. člena tega zakona);
  2. ne hrani dokumentacije oziroma je ne predloži na poziv pristojnega nadzornega organa (deveti in enajsti odstavek 17. člena in šesti in sedmi odstavek 18. člena tega zakona)

- (2) Z globo od 200 do 1.000 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba tujega delodajalca, če stori prekršek iz 1. ali 2. točke prejšnjega odstavka.

VIII. poglavje

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

32. člen

(vložene vloge)

O vlogah za izdajo potrdil A1 za namen čezmejnega izvajanja storitev v najmanj dveh državah članicah EU, ki so bile vložene pred začetkom uporabe tega zakona, se odloča v skladu s predpisi Evropske unije na področju koordinacije sistemov socialne varnosti.

33. člen

(podzakonski akti)

Ministra, pristojna za delo in zdravje, izdala podzakonski akt iz osmega odstavka 10. člena tega zakona v dveh mesecih od uveljavitve tega zakona.

34. člen

(Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju)

V Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K, 36/19, 189/20 – ZFRO, 51/21 in 159/21) se besedilo šeste alineje drugega odstavka 79.b člena spremeni tako, da se glasi: » - podatki o prijavi prebivanja in dovoljenjih za prebivanje (številka, vrsta, razlog ali namen, zaradi katerega je bilo izdano in obdobje veljavnosti prijave prebivanja oziroma dovoljenja);«.

35. člen

(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne .

Določbe xx se začnejo uporabljati po vzpostavitvi tehnične podpore na ZZZS oziroma po vzpostavitvi tehničnih pogojev, vzpostavljenih na podlagi ureditve v dogovorih med ZZZS, ZPIZ, FURS, IRSD, IRSI, MZI in MDDSZ.

Št.

Ljubljana, dne

EPA

III. OBRAZLOŽITEV

I. Poglavje: Splošne določbe

K 1. členu:

Prvi člen je ključen z vidika vsebine zakona, saj so v tem členu določene kategorije napotениh delavcev, ki se jih z zakonom ureja.

Struktura prvega člena ostaja načeloma ista kot v obstoječem zakonu. Določba prvega odstavka govori o tem, da lahko fizične in pravne osebe začasno izvajajo storitve v drugi državi članici, kar načeloma sodi v okvir, ki ga določa 12. člen Uredbe 883/2004/ES¹.

V drugem odstavku, ki je nov, smo uredili tudi postopke za tista podjetja, ki imajo sedež v RS in izvajajo čezmejne storitve v najmanj dveh državah hkrati ali zaporedoma, po določenem stalnem delovnem vzorcu, ki se ocenjuje v nekem daljšem časovnem obdobju in je značilen za 13. člen Uredbe 883/2004/ES.

Sistemska sprememba zakona ni namenjena celovitemu urejanju izvajanja 13. člena Uredbe 883/2004/ES oziroma ureja izvajanje le v primerih, posebej določenih s predlogom zakona. Predlog zakona ureja predvsem eno od oblik dela, ki so omogočeni s 13. členom Uredbe 883/2004/ES in sicer točko b prvega odstavka 13. člena Uredbe 883/2004/ES, kjer obstaja (določen) avtomatizem glede določitve zakonodaje pristojne države, na podlagi dejstva, da ima delodajalec sedež v tej državi.

Tretji odstavek določa, za katere kategorije delavcev se ta zakon ne uporablja, in sicer: za podjetja trgovske mornarice, letalskega in kabinskega osebja, javne uslužbenke, pogodbene delavce (to so dela, ki se izvajajo na podlagi sklenitve pogodbe civilnega prava). V četrtem odstavku je na novo določena tudi specifična ureditev za tuje ponudnike storitev na področju mednarodnega prometa, ki RS samo prečkajo ali opravljajo dvostranski prevoz oziroma v posebnem primeru, ki predstavlja del kombiniranega prevoza. .

Peti odstavek določa, da se določbe tega zakona uporabljajo tudi za sistem čezmejnega izvajanja storitev s strani podjetij iz držav članic Evropskega združenja za prosto trgovino (Norveška, Islandija, Lihtenštajn, Švica).

Šesti odstavek je nov in je posledica Brexita ter v okviru tega sklenjenega Trgovinskega sporazuma, sklenjenega med Veliko Britanijo (VB) in EU. Eden izmed protokolov v okviru trgovinskega sporazuma je tudi protokol o koordinaciji sistemov socialne varnosti, ki omogoča, da v času ko je oseba napotena iz VB v RS, ali pa iz RS v VB lahko ohrani zavarovanje v tej državi, kjer ima njegov delodajalec sedež. Trgovinski sporazum določa tudi posebna pravila na področju mednarodnega prevoza, ki povzema rešitve iz Direktive 1057/2020.

K 2. členu:

V 2. členu zakona je opredeljeno, da je cilj zakona prenos direktiv v pravni red RS, ki urejajo delovnopравни status zaposlenega (napotene) delavca, delno pa v nacionalni zakonodaji urejamo tudi pogoje in postopek za izdajo potrdil A1, na podlagi uredb s področja koordinacije sistemov socialne

---

¹ Uredba (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti.

varnosti EU.

V členu o predpisih Evropske unije, ki jih povzema ta zakon, je dodana Direktiva (EU) 2020/1057 katere določbe oz. vsebina se delno prenaša z ZČMIS.

V drugem odstavku so dodani tudi prepisi s področja mednarodnega cestnega ali tovornega prometa in sicer Uredba (ES) št. 1072/2009 o skupnih pravilih za dostop do trga mednarodnega cestnega prevoza blaga (prenovitev), Uredba (ES) št. 1073/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o skupnih pravilih za dostop do mednarodnega trga avtobusnih prevozov in spremembi Uredbe (ES) št. 561/2006 (prenovitev) in Uredba Komisije (EU) 2016/403 z dne 18. marca 2016 o dopolnitvi Uredbe (ES) št. 1071/2009 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s klasifikacijo hudih kršitev pravil Unije, zaradi katerih lahko cestni prevozniki izgubijo dober ugled, in spremembi Priloge III k Direktivi 2006/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta (OJ L 74, 19.3.2016, p. 8–27).

K 3. členu:

Dodan je nov napovedni stavek, iz katerega je jasno, da ta zakon z definiranimi pojmi v ničemer ne posega v druge zakone kot npr. v sistem, določen z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2).

V 3. členu zakona so opredeljeni ključni pojmi, ki veljajo načeloma za oba primera, tako po 12. kot po 13. členu Uredbe 883/2004/ES, dodani pa so nekateri ključni pojmi, ki se uporabljajo v zakonu.

V prvi točki 3. člena je spremenjen pojem »čezmejno izvajanje storitev«, črta se beseda začasno. Iz tega izhaja, da se čezmejno izvajanje storitev ne nanaša več samo na začasno opravljanje dejavnosti, ampak veljajo pogoji za čezmejno izvajanje storitev za delodajalce in samozaposlene osebe, ki z napotitvijo delavcev oziroma samozaposlene osebe, ne glede na časovno obdobje oziroma naravo delovnega vzorca, opravljajo dejavnost v drugi državi članici.

Na horizontalni ravni pojem zajame čezmejno izvajanje storitev vseh ponudnikov, s sedežem v RS ali drugi državi članici, tako tistih ki čezmejno opravljajo storitve začasno, kot tudi tistih ki čezmejno opravljajo stalno npr. na področju mednarodnega transporta. Dikcija pravi, da je to opravljanje dejavnosti delodajalca in tujega delodajalca, ali pa samozaposlene osebe, ki na podlagi vključitve v ustreza socialna zavarovanja, kjer ima delodajalec ali tuji delodajalec sedež, izvaja dejavnost.

Nov pojem »običajno opravljanje dela oz. samozaposlitvene dejavnosti v najmanj dveh državah članicah« pomeni opravljanje dela delavca oz. dejavnosti samozaposlene osebe, v istem ali zaporednem obdobju, ki to dejavnost opravlja najmanj v dveh državah članicah.

V točki 3 je pri pojmi delodajalca dodatna tudi referenca glede univerzalnega pravnega nasledstva, kot to ureja zakon, ki ureja gospodarske družbe.

Pri točki 7 je pri pojmu »napotnega delavca ali napotene delavke« določeno, da je napoteni delavec

---

² Sklep št. A2 z dne 12. junija 2009 o razlagi člena 12 Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z zakonodajo, ki se uporablja za napotene delavce in samozaposlene delavce, ki začasno opravljajo delo zunaj pristojne države.

³ Praktični vodnik določa taksativne primere oz. okoliščine, v katerih pravila Skupnosti vnaprej izključujejo uporabo določb o napotitvi.

To velja zlasti, kadar:

- podjetje, v katero je bil delavec napoten, delavca da na voljo drugemu podjetju v državi članici, v kateri ima sedež;
- podjetje, v katero je delavec napoten, delavca da na voljo podjetju, ki ima sedež v drugi državi članici;
- je delavec zaposlen v državi članici z namenom, da ga podjetje, ki ima sedež v drugi državi članici, pošlje v podjetje v tretji državi članici, pri tem pa ni izpolnjena zahteva o predhodni vključenosti v sistem socialne varnosti države napotitve;
- delavca v prvi državi članici zaposli podjetje, ki ima sedež v drugi državi članici, da bi delal v prvi državi članici;
- je delavec napoten, da nadomesti drugo napoteno osebo;
- je delavec sklenil pogodbo o delu s podjetjem, v katero je bil napoten.
-

oseba, ki za svojega delodajalca začasno ali običajno opravlja delo v drugih državah članicah EU.

Nova je 9. točka, ki opredeljuje pogodbo z naročnikom storitve. To je pisna pogodba med izvajalcem in naročnikom storitve oziroma katerikoli drug dogovor oziroma listina, kot to določa zakon, ki ureja obligacijska razmerja.

V nadaljevanju 3. člena smo vpeljali nove pojme, ki so posledica prenosa direktive (EU) 2020/1057 v nacionalno zakonodajo.

Točka 14 z definicijo »kabotaže«, smo zaradi lažjega izvajanja in razumevanje vezali na definicijo, kot to določajo sprejete Uredbe EU na področju mednarodnega prometa.

Točka 15 z definicijo »tranzitnega prevoza«, točka 16 z definicijo »bilateralnega oz. dvostranskega prevoza«, ter točka 17 z definicijo kombiniranega prevoza, ki smo jo vezali na definicijo določeno z Uredbo o kombiniranem prevozu. Tudi definicijo mednarodnega prevoza v okviru 18. točke smo vezali na pravno zavezujoč predpis sprejet na ravni EU.

II. poglavje: Čezmejno izvajanje storitev delodajalcev in samozaposlenih oseb

K 4. členu:

4. člen zakona predstavlja splošno določbo, ki opredeljuje nacionalne pogoje, katerih izpolnjevanje država zahteva in pričakuje od vseh ponudnikov čezmejnih storitev, s sedežem v RS oziroma pogoje, ki morajo biti izpolnjeni ne glede na začasnost ali stalnost opravljanja čezmejnih storitev oziroma ne glede na izkazan delovni vzorec zaposlene osebe.

Prvi odstavek 4. člena obstoječega zakona trenutno določa pogoje za čezmejno izvajanje storitev delodajalcev po 12. členu Uredbe 883/2004/ES, kjer je eden od ključnih pogojev, da delodajalec običajno opravlja dejavnost v RS.

V prvem odstavku se v prvi točki črta beseda »običajno« z namenom bolj jasne določitve nacionalnega pogoja glede obveznosti vseh podjetij, s sedežem v RS, v kontekstu opravljanja njihove dejavnosti v RS. Prva točka prvega odstavka 4. člena zakona predstavlja rešitev, s katero država preprečuje čezmejno poslovanje podjetij, ki so bodisi slamnata podjetja (t. i. podjetja - poštni nabiralniki) bodisi niso ustrezno registrirana oz. ne izkažejo aktivnega poslovanja.

V drugi točki prvega odstavka tega člena je določen pogoj, da delodajalec ne krši pomembnejših določb delovnopravne zakonodaje. Na podlagi predloga Inšpektorata Republike Slovenije za delo (v nadaljevanju: IRSD) smo predlagali dodatno opredelitev v zvezi s kršitvami s področja varnosti in zdravje pri delu. Z namenom zagotovitve učinkovitejšega nadzora nad izvajanjem pravil čezmejnega napotovanja delavcev smo, tudi na podlagi opozoril s strani EK, na novo vključili tudi kršitve v zvezi z oviranjem ali onemogočanjem vstopa v prostore, onemogočanjem nemotenega opravljanja nalog inšpekcijskega nadzora ali dostavo pisnih pojasnil, dokumentacije oziroma izjave glede predmeta nadzora, skladno z zakonom, ki ureja inšpekcijo dela.

Tretjo točko prvega odstavka 4. člena obstoječega zakona smo črtali in jo v celoti prenesli v 8. člen predloga zakona.

Tretja točka prvega odstavka predloga zakona se v primerjavi z določbo obstoječega zakona vsebinsko ni spremenila, prišlo je le do preštevilčenja določbe.

V četrti točki predloga zakona je, z namenom poenostavitve besedila, prišlo do združitve obstoječe pete točke prvega odstavka z določbo, kot je bila opredeljena v 6. odstavku obstoječega 4. člena. V skladu z Direktivo 96/71 se lahko čezmejne storitve izvajajo za lasten račun, in pod lastnim vodstvom, na podlagi sklenjene pogodbe z naročnikom storitve, na podlagi akta o napotitvi v povezano gospodarsko družbo kot drugi dovoljeni način ali v okviru opravljanja dejavnosti zagotavljanja dela

delavca drugemu uporabniku. Gre za t. i. kadrovske agencije, ki dejavnost posredovanja dela delavca drugemu uporabniku lahko opravljajo tudi čezmejno. V skladu s to spremembo smo šesto točko prvega odstavka tega člena črtali.

Drugi odstavek tega člena določa na kakšen način se pogoj opravljanja dejavnosti v RS, ki je opredeljen v prvi točki prvega odstavka, dokazuje.

V drugi točki tega odstavka smo upoštevali pripombe v zvezi s TRR v Republiki Sloveniji, pri zadnji točki pa spremenili izraz »istih delavcev« v »vseh delavcev«, kar je sedaj ugodneje za delodajalce, pri čemer se v čas, ko oseba ni vključena v obvezna socialna zavarovanja na podlagi napotitve, ne štejejo dela prosti dnevi in prazniki. Izraz napoteni zdaj zajema tudi 13. člen Uredbe 883/200/ES in se nanaša na vse zaposlene delavce, ne samo na tiste, ki so bili dejansko napoteni.

V tretjem odstavku tega člena se prva točka preoblikuje v skladu s predlagano pripombo IRSD. Predlaga se določitev primerov kršitev delovnopravne zakonodaje v zvezi s plačilom za delo in delovnim časom, zaposlovanjem na črno in kršitve s področja varnosti in zdravja pri delu. Na novo je določen pogoj, s katerim želi država okrepiti oziroma zagotoviti sodelovanje delodajalcev v inšpekcijskih postopkih.

Pri tretji točki gre za tehnični popravek uskladitve teksta z dikcijo, ki jo FURS uporablja na podlagi 149. člena Zakona o davčnem postopku, ki določa, da davčne izvršbe ni mogoče začeti, če znesek davka ne presega 25 evrov in stroške davčne izvršbe, ki jih določa Pravilnik o izvajanju Zakona o davčnem postopku (npr. za sklep o davčni izvršbi na premičnine je določen znesek 50 evrov, za sklep o davčni izvršbi na denarna sredstva pri bankah pa 10 evrov).

Določba novega četrtega odstavka tega člena naslavlja specifične pri izvajanju dejavnosti v mednarodnem prometu, saj so kršitve instituta delovnega časa, v skladu s posebnimi predpisi na področju mednarodnega prometa, drugače urejene na ravni EU. V skladu s tem ta določba predstavlja ureditev »sui generis« izključno za namen izvajanja preverjanja kršitev instituta delovnega časa na področju mednarodnega prometa.

Določba petega odstavka ni nova in predstavlja prenos Direktive 2018/957.

K 5. členu:

5. člen zakona na horizontalni ravni določa nacionalne pogoje za čezmejno izvajanje storitev za samozaposlene osebe, nosilce gospodarske dejavnosti.

V prvem odstavku tega člena se v prvi točki črta beseda »običajno« z namenom bolj jasne razmejitve med nacionalnimi in EU pogoji. Vsebina prve točke prvega odstavka obstoječega zakona se prenaša v 8. člen. Ostaja pa pogoj opravljanja samozaposlitvene dejavnosti v RS, ki se dokazuje z elementi navedenimi v drugem členu predloga zakona.

V drugem odstavku tega člena se z novo drugo točko doda enak pogoj čezmejnega izvajanja storitev, kot se zahteva za delodajalce, pri četrthi točki pa gre za tehnični popravek uskladitve teksta z dikcijo, ki jo FURS uporablja v vsej zakonodaji enako, glede neopravnanih obveznosti.

K 6. členu:

V prvem odstavku se upošteva predlog Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZZZS) glede pridobitve potrdila A1.

Prvi odstavek tako določa, da se potrdilo A1 pridobi pred začetkom izvajanja storitve, dodali smo še dostavek »vendar najkasneje na dan začetka opravljanja storitve«.

V četrtem odstavku, ki je dopolnjen, se na novo določi časovno obdobje v katerem morata delodajalec

in napoteni delavec ZZZS obvestiti o spremembah v času napotitve. Pet dnevni rok je instruktorske narave oziroma za kršitev tega roka ni predvidena sankcija.

Ne glede na določbo četrtega odstavka tega člena smo v novem petem odstavku, z namenom naknadnega urejanja napotitvenih obdobij oziroma uskladitvi napotitvenih obdobij z obdobjem navedenim na potrdilu A1, predvideli možnost vlagatelja, da še šest mesecev po poteku potrdila A1 uskladi obdobja v primeru kasnejšega začetka napotitve ali pa v primeru, da je napotitev predčasno prenehala zaradi različnih razlogov. Med te razloge lahko vlagatelj uvrsti tudi primere določne v točki b tretjega odstavka sklepa A2 Upravne komisije², če presodi, da bo prekinitve časovno daljše narave (npr. večmesečna bolniška odsotnost, večtedenska odsotnost zaradi usposabljanja v podjetju, ipd.).

Novi šesti odstavek določa možnost ZZZS, da na podlagi ugotovitve v okviru postopka ugotavljanja lastnosti zavarovanca, uskladi napotitvena obdobja na potrdilu A1 v skladu z ugotovitvami v postopku.

Sedmi odstavek je pojasnilne narave in določa, da prekinitve zaradi prostih dni, praznikov ter krajših dopustov oziroma krajših odsotnosti zaradi bolezni ne predstavljajo prekinitve napotitvenega obdobja.

Osmi odstavek je nov in določa, da lahko tako napoteni delavci, kot samozaposlene osebe, ki so državljani tretjih držav, čezmejno opravljajo storitve v drugih državah članicah EU le na podlagi veljavnega enotnega dovoljenja za prebivanje in delo oziroma dovoljenja za prebivanje, ki izdano za namen zaposlitve, samozaposlitve ali delo, pod pogojem, da ima tujec ustrezno soglasje ZRSZ. Iz tega izhaja, da ne morejo delati na podlagi potrdila o vloženi vlogi za podaljšanje enotnega dovoljenja za prebivanje in delo.

K 7. členu:

7. člen predloga zakona bolj natančno določa pristojnosti ZZZS v zvezi z potrdilom A1 ter dopolnjuje besedilo obstoječe določbe s sistemom (delnega in tehničnega) urejanja 13. člena Uredbe 883/2004/ES, kjer je osnovna okoliščina pri določitvi zakonodaje sedež delodajalca oziroma stalno prebivališče samozaposlene osebe.

K 8. členu:

Iz naslova 8. člena izhaja, da se storitev izvaja samo v eni državi članici, kar neposredno nakazuje, da se storitev izvaja v skladu z 12. členom Uredbe 883/2004/ES.

Predlog zakona v prvem odstavku 8. člena določa enotne pogoje za izdajo potrdila A1 delodajalcev in samozaposlenih oseb, dokazovanje pogoja običajnega opravljanja dejavnosti pa je urejeno posebej za delodajalca oziroma samozaposleno osebo, v kontekstu veljavnega pravnega reda EU.

Druga točka prvega odstavka tega člena predstavlja prenos pogoja iz 4. člena obstoječega zakona (velja samo za 12. člen Uredbe 883/2004/ES), ki opredeljuje kdaj napoteni delavec dejansko ne opravlja dela v državi napotitve. Pri dikciji tretje točke prvega odstavka tega člena načeloma ni sprememb. V tej določbi se ohrani zahteva po izjavi podani pod kazensko in materialno odgovornostjo, da je delodajalec seznanjen s tem, da v njegovem primeru napotitve ne gre za okoliščine, v katerih je izključena možnost napotitve, saj tega dejstva ni možno predhodno preverjati. Praktični vodnik taksativno našteva katere so tiste okoliščine pri katerih ne moremo več govoriti, da gre za napotitev.³

V četrti točki prvega odstavka predloga člena je dodan pogoj za izdajo potrdila A1, ki je bil prenesen iz 4. člena obstoječega zakona ter določa izjavo vlagatelja podano pod kazensko in materialno odgovornostjo glede običajnega opravljanja dejavnosti v RS.

Drugi odstavek predloga člena izpeljuje dokazovanje pogoja iz druge točke prvega odstavka tega člena

glede običajnega opravljanja dela zaposlene osebe v RS.

Tretji odstavek določa izjeme od zahteve glede zaposlitve za polni delovni čas.

Četrty odstavek analogno drugemu odstavku predloga izpeljuje dokazovanje pogoja iz druge točke prvega odstavka glede običajnega opravljanja dela samozaposlene osebe v RS, če je samozaposlena oseba v RS najmanj 60 dni neprekinjeno vključena v obvezna socialna zavarovanja na podlagi samozaposlitve.

Poudarjamo, da z vsebinskega vidika, nov 8. člen predloga zakona ne predstavlja novosti. Pogoji za izdajo A1 po tem členu so poenoteni tako za delodajalce kot tudi samozaposlene osebe ter ostali isti ali pa preneseni iz 4. ali 5. člena obstoječega zakona.

K 9. členu

Ta člen na novo določa pogoje za izdajo potrdila A1 po 13. členu Uredbe 883/2004/ES.

Velja tako za delodajalce kot za samozaposlene osebe, nosilce gospodarske dejavnosti. Poleg nacionalnih pogojev mora vlagatelj v postopku izdaje potrdila A1 podati tudi pisno izjavo pod kazensko in materialno odgovornostjo, da bo oseba za katero se A1 izdaja delo oziroma samozaposlitveno dejavnost predvidoma običajno opravljal v najmanj dveh državah članicah EU, v skladu določbo drugega odstavka tega člena.

V prvem odstavku 9. člena je dodana točka, enako kot je to določeno v 8. členu, da mu v zadnjih dvanajstih mesecih potrdilo A1 ni bilo odpravljeno na podlagi drugega odstavka 12. člena oziroma razveljavljeno na podlagi tretje točke tretjega odstavka 12. člena tega zakona.

Drugi odstavek na novo določa na kakšen način se presoja ali gre za opravljanje storitev v najmanj dveh državah članicah.

K 10. členu:

10. člen zakona opredeljuje postopek izdaje potrdila A1 po 12. in 13. členu Uredbe 883/2004/ES.

Vlagatelj vloge za izdajo potrdila A1 je delodajalec ali samozaposlena oseba, ki se vloži preko sistema SPOT. Določba omogoča vlagateljem, da sistem Spot uporabljajo tudi vložitev različnih obvestil, v skladu s 6. ali 11. členom predloga zakona.

Drugi odstavek je namenjen vlogi delodajalca iz prvega odstavka 1. člena (po 12. členu Uredbe 883/2004/ES). V drugi točki drugega odstavka se delno upošteva predlog Združenja delodajalcev Slovenije (ZDS) in se iz določbe črta besedna zveza »Republika Slovenija«, ker vsi tujci nimajo urejenega prebivališča v RS, kar je pomembno tudi za delno tehnično urejanje regulacije 13. člena Uredbe 883/2004/ES.

Pri obveznih podatkih, ki jih vsebuje vloga za izdajo potrdila A1 je dodan naslov stalnega in začasnega prebivališča, kar je pomembno predvsem z vidika regulacije 13. člena Uredbe 883/2004/ES ter vrsta storitve (npr. transport, , servis, montaža, gradbeništvo, ipd).

Dodan je nov peti odstavek, ki določa podatke, ki jih mora vsebovati vloga za izdajo potrdila A1 po 13. členu Uredbe 883/2004/ES. Pri tem smo upoštevali, da je nabor podatkov ožji in ni enak naboru podatkov, ki se zahtevajo pri izvajanju čezmejnih storitev po 12. členu uredbe 883/04.

Pri šestem odstavku je dodano, da se v primeru 13. člena Uredbe 883/2004/ES iz prejšnjega člena tega zakona potrdilo A1 izda za čas veljavnosti sklenjene pogodbe o zaposlitvi z delodajalcem ali za čas trajanja pogodbe za izvedbo storitve v okviru samozaposlitvene dejavnosti, vendar ne dlje od enega leta. Pri tem bi želeli opozoriti, da na podlagi pridobljenih podatkov, v posameznih državah

članicah EU (Francija, Avstrija, Nizozemska, Nemčija in Slovaška) ne obstajajo kakršnekoli časovne omejitve pri izdaji potrdila A1 po 13. členu Uredbe 883/2004/ES.

Sedmi odstavek je ključen pri razmejitvi pristojnosti med Zakonom o čezmejnem izvajanju storitev in ZPIZ-2. Ta odstavek določa, da v primerih, ko predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zaradi napotitve delavca določajo drugačno zavarovalno osnovo, ZZZS ob izdaji potrdila A1 spremembo zavarovalne podlage izvede po uradni dolžnosti, in sicer s prvim dnevom napotitve navedenim na izdanem potrdilu A1 in o tej spremembi obvesti delodajalca preko sistema SPOT. Ob zaključku napotitve delavca je zavezanec za odjavo in ponovno prijavo zavarovanja še vedno delodajalec in se sprememba ne izvede po uradni dolžnosti. Namreč, ni možno nedvoumno predvideti situacije, kakršna bo ob koncu napotitve. Ob koncu napotitve je potrebno ugotoviti status zavarovanca, to je ugotoviti, ali pogodba o zaposlitvi še velja, zakaj in na kakšen način je bila napotitev predčasno prekinjena in podobno.

K 11. členu:

Ta člen v celoti na novo opredeljuje razlikovanje glede na nadzor poslovnih subjektov. Predlaga se, da nadzor nad delodajalci v okviru svojih pristojnosti izvaja IRSD, čezmejno izvajanje dejavnosti samozaposlenih oseb, nosilcev gospodarske dejavnosti, pa bo nadzoroval FURS.

11. člen je namenjen nadzoru dejanskega opravljanja dejavnosti, ki se preverja naknadno v primeru obvestila tujih nadzornih organov ali lastnega dvoma pristojnih organov o ustreznem opravljanju dejavnosti po izdaji potrdila A1. V primeru dvoma lahko IRSD sam izvede nadzor, v prejšnji ureditvi je bilo to možno le, če je ZZZS prejel obvestilo o obstoju dvoma.

V prvem odstavku se organ ZZZS nadomesti s širšim naborom vseh pristojnih organov v okviru ZČMIS, sledijo pa še tehnični popravki glede na popravke v prejšnjih členih. Tukaj je dodano, da v primeru dvoma o opravljanju dejavnosti po izdaji potrdila A1, IRSD izvede postopek ugotavljanja resničnosti podanih izjav.

Na novo so določena postopek in merila za preverjanja delodajalcev in samozaposlenih oseb v primeru dvoma o opravljanju dejavnosti v najmanj dveh državah.

Člen določa tudi merila na podlagi katerih IRSD odloča o dejanskem poslovanju delodajalcev v Sloveniji, ki dobijo potrdilo A1 za opravljanje storitve v drugi državi članici. (npr. primerni poslovni prostori, zaposleno administrativno osebje, oglaševanje predmetne dejavnosti) ter merila, po katerih bo FURS in IRSD presojal ustrezno poslovanje podjetij in samozaposlenih oseb glede na opravljanje dejavnosti v najmanj dveh državah.

Vsebina petega odstavka določa napotilo nadzornim organom glede presoje delovnega vzorca napotenega delavca, v skladu z čezmejnimi opravljanjem dejavnosti v najmanj dveh državah članicah.

Šesti odstavek izpeljuje, da o ugotovitvah v postopku iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena, IRSD oziroma FURS obvesti ZZZS.

K 12. členu:

Ta člen določa prenehanje veljavnosti, odpravo in razveljavitev potrdila A1.

Iz prvega odstavka se črtata druga in tretja točka ter smiselno dodata v tretji odstavek, ki določa razloge za razveljavitev potrdila A1. V prvem odstavku ostaneta tako samo dva razloga zaradi katerih potrdilo A1 preneha veljati (potek obdobja napotitve oz. čezmejnega izvajanja storitev in razveljavitev).

V drugem odstavku se jasneje določi na kakšni podlagi lahko ZZZS odpravi potrdilo A1, kjer poleg

obvestila tujega pristojnega organa, potrdilo A1 odpravi tudi na podlagi obvestila slovenskega pristojnega organa, ki izvajata nadzore v skladu z 11. členom predloga zakona.

Tretji odstavek opredeljuje razloge na podlagi katerih ZZZS razveljavi potrdilo A1.

K 13. členu:

Določba 13. člena je nova in se nanaša na vzpostavitev Komisije za ugotavljanje utemeljenosti zahtev za odpravo ali razveljavitve potrdil A1.

V prvem odstavku je določeno, da lahko ZZZS v postopku razveljavitve ali odprave potrdil A1 v primerih, v katerih je, kljub ugotovitvam IRSD ali FURS iz šestega odstavka 11. člena tega zakona, potrebna dodatna razjasnitev okoliščin in dejstev v zvezi s pravilno uporabo predpisov EU na področju koordinacije sistemov socialne varnosti oziroma glede tega ali se čezmejna storitev izvaja skladno s četrto točko prvega odstavka 4. člena ali tretjo točko prvega odstavka 5. člena tega zakona, sproži postopek ugotavljanja utemeljenosti zahteve za razveljavitve ali odpravo potrdil A1 pred komisijo.

Drugi odstavek določa, da lahko postopek iz prejšnjega odstavka v primerih, kjer je zadeva, skladno s sklepom Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. A1, z dne 12. junija 2009, že na drugi stopnji postopka dialoga, sproži tudi ministrstvo, pristojno za delo.

Tretji odstavek določa, da je odločitev komisije dokončna in zoper njo ni pritožbe. V postopku razveljavitve ali odprave potrdila A1 je ZZZS vezan na odločitev komisije.

Komisija iz prvega in drugega odstavka tega člena je sestavljena iz sedmih članov, dveh predstavnikov ministrstva za delo ter predstavnikov pristojnih zavodov.

K 14. členu:

Določba 14. člena je nova in se nanaša na uporabo Zakona o splošnem upravnem postopku ter pravno varstvo. Tukaj gre za prenos vseh postopkovnih določb v ta člen. V kolikor ta zakon ne določa drugače, se potrdilo A1 zavrne, odpravi ali razveljavi skladno s pravili, ki jih določa Zakon o splošnem upravnem postopku.

V tretjem odstavku je določeno, da zoper izdane odločbe in sklepe ZZZS po tem zakonu ni dovoljena pritožba, možen pa je upravni spor.

III. Poglavje: Čezmejno izvajanje storitev tujih delodajalcev in tujih samozaposlenih oseb v Republiki Sloveniji

K 15. členu:

V prvem odstavku 15. člena so določeni pogoji čezmejnega izvajanja storitev tujih delodajalcev.

K 16. členu:

Vsebina člena določa pogoje, pod katerimi lahko čezmejno izvajajo storitve tuje samozaposlene osebe, nosilci gospodarske dejavnosti.

K 17. členu:

Ta člen določa obveznosti tujega delodajalca in napotnega delavca oziroma voznika. Tuji delodajalec mora pred začetkom čezmejnega izvajanja storitve opraviti prijavo pri Zavodu RS za zaposlovanje. Po novem se bo poleg navedenih podatkov zahtevalo tudi podatke o naslovu oziroma – če se bo storitev izvajala na lokaciji brez naslova – o GSP koordinatah lokacije. Ta možnost se nam zdi zelo smiselna in uporabna, saj GPS koordinate posamezne lokacije zelo enostavno razberemo oziroma določimo na podlagi uporabe pametnega telefona.

V tretjem odstavku je določen nabor podatkov, ki jih mora v izjavi navesti tuji delodajalec, ki čezmejno izvaja storitve v dejavnosti mednarodnih prevozov.

V četrtem odstavku je napotilo na IMI sistem.

Peti odstavek določa, da če nastopijo okoliščine, zaradi katerih čezmejne storitve ni bilo mogoče izvesti v 12 mesecih, lahko tuji delodajalec izvajanje storitev podaljša na 18 mesecev, pod pogojem, da opravi prijavo z obrazloženim obvestilom pri Zavodu. Ta določba v ničemer ne vpliva na dolžino čezmejnega izvajanja storitev glede na Uredbo 883/2004/ES.

Šesti odstavek določa vštavanje časa v obdobje napotitve, v primeru, da je napoteni delavec nadomeščen z drugim napotnim delavcem, ob upoštevanju istovrstnosti storitve in naziva delovnega mesta.

Osmi odstavek določa katera dokumentacija mora biti zagotovljena na mestu, kjer se delo opravlja. Skladno z opozorili Evropske komisije o prekomernih zahtevah, je dokumentacija prečiščena in je sedaj bistveno manj zahtev.

Deveti odstavek je nov in določa, da mora na področju mednarodnega prevoza tuji delodajalec zagotoviti, da v času čezmejnega izvajanja storitve v RS napoteni delavec (voznik) hrani in na zahtevo nadzornega organa da na razpolago opredeljeno dokumentacijo.

Pri drugi točki devetega odstavka je dodano: elektronski tovorni list (e-CRM) oziroma druga ustrezn dokazila o prevozih, ki vsebujejo podatke iz tretjega odstavka 8. člena Uredbe 1072/2009/ES.

V desetem odstavku je splošna določba, ki določa, da lahko nadzorni organ od tujega delodajalca zahteva dokumentacijo še 24 mesecev po zaključku izvajanja storitve.

V enajstem odstavku je določeno, da lahko nadzorni organ od tujega delodajalca na področju mednarodnega prevoza zahteva delovnopravno dokumentacijo še 24 mesecev po zaključku izvajanja storitev.

Dvanajsti odstavek v zvezi z zagotavljanjem pravic napotnim delavcem načelno napotuje na uporabo ZDR-1 ter ob tem določa, da se mora po določenem obdobju v celoti upoštevati delovnopravne pogoje v skladu z zakonodajo in kolektivnimi pogodbami.

K 18. členu:

Analogno, kot pri določbi 17. člena, 18. člen določa obveznosti samozaposlene osebe oziroma samozaposlene osebe na področju mednarodnega prometa.

K 19. členu

Določba o subsidiarni odgovornosti tujih ponudnikov storitev je ostala vsebinsko enaka.

IV. poglavje Sodelovanje med državami članicami EU na področju čezmejnega izvajanja storitev z napotitvijo delavcev

K 20. členu:

Določitev novega pristojnega organa Inšpektorat Republike Slovenije za infrastrukturo (IRSI) na področju mednarodnega prevoza in določba, da celotno sodelovanje med državami članicami poteka preko sistema IML.

K 21. členu:

Določba tretjega odstavka je bolj jasno napisana, za namen nadzora je dodano pridobivanje informacij s strani samozaposlenih oseb.

V šestem odstavku je eksplicitno napotilo nadzornemu organu, da za potrebe izvajanja učinkovitega nadzora nad skladnostjo čezmejnega izvajanja storitve tuje samozaposlene osebe po potrebi naslovi prošnjo za posredovanje informacij na pristojni organ, kjer ima samozaposlena oseba sedež.

K 22. členu:

22. člen, ki se nanaša na sodelovanje organov pri izvrševanju sankcij, je ostal v celoti nespremenjen, razen nekaterih manjših prilagoditev.

V prvem odstavku je določeno sodelovanje pri izvrševanju sankcij, novost je v drugem odstavku je dodano vročanje prekrškovnih aktov.

Besedilo sedmega odstavka na novo določa postopek obveščanja in vročanja prekrškovnih aktov, ki nalagajo sankcije delodajalcem, če je bila odločba izdana s strani pristojnih organov države napotitve, vendar je ni bilo mogoče vročiti v skladu s predpisi države napotitve. Z namenom učinkovitejšega izvajanja mednarodnega sodelovanja pri izvrševanju sankcij se predlaga, da pristojni nadzorni organi, na podlagi odstopa prošnje za vročitev prekrškovnega akta tujega organa, obveščanje kršitelja, na katerega se sankcija nanaša, in vročanje prekrškovnega akta tujega organa izvede sočasno. Izključni namen te rešitve je preprečevanje izogibanja kršiteljev vročanju prekrškovnih aktov npr. v primeru likvidacije podjetja.

V. poglavje: Evidence

K 24. členu:

Pri vsebini evidenc se dodajo naslednje kategorije: naziv delovnega mesta in GPS koordinate lokacije ter trajanje izvajanja storitve, vrsta storitve ter podatke o državi oziroma državah, kjer se bo storitev izvajala.

Dodana je nova zbirka podatkov IRSI ali FURS o opravljenih nadzorih na področju mednarodnega prevoza tujih delodajalcev ali samozaposlenih oseb. Predlaga se, da se zbrani podatki po novem na podlagi četrtega odstavka tega člena hranijo 10 let, saj lahko preiskovanje zadev povezanih z opravljanjem čezmejnih storitev presegajo obdobje 5 let,

K 25. členu

Člen določa iz evidenc katerih upravljavcev ZZZS pridobiva podatke, ki jih potrebuje za izvajanje pristojnosti po tem zakonu. Določba v tretjem, četrtem, petem in šestem odstavku na novo določa načine posredovanja podatkov iz evidenc, ki jih bodisi ZZZS ali ZRSZ vodi na podlagi tega zakona.

VI. poglavje Nadzor

K 26. člen:

Ta člen se nanaša na nadzor nad izvajanjem tujih ponudnikov storitev.

Člen na novo določa razmerja med različnimi nadzornimi organi, glede na določene pristojnosti in razmejitev. Po novem se predlaga, da IRSD ohrani nadzor nad delodajalci in tujimi delodajalci, na FURS pa se prenese pristojnost za nadzor na poslovanjem in čezmejnem opravljanjem storitev samozaposlenih oseb, nosilcev gospodarske dejavnosti.

Peti odstavek tega člena je nov in se nanaša na to, da ministrstvo na podlagi ugotovitev nadzornih organov predlaga oceno tveganja, na podlagi katere se opravi usmerjen nadzor nad tujimi delodajalci oziroma samozaposlenimi osebami z vidika skladnosti čezmejnega izvajanja storitev z določbami tega zakona.

Namen te določbe je povečati učinkovitost nadzorov.

K 27. členu:

Ta člen, ki ureja nadzorstvene in druge ukrepe je nov in je namenjen predvsem nadzoru tujih ponudnikov storitev v RS.

Člen določa različne primere nadzora IRSD, FURS in IRSI v primeru čezmejnega izvajanja storitev tujih delodajalcev ali tujih samozaposlenih oseb ter posebej v primeru nadzora na cesti, ki ga izvajata IRSI in FURS. Nadzor je predviden tako v primerih čezmejnega izvajanja storitev po 12. členu kot tudi 13. členu Uredbe 883/04.

O ugotovitvi, da se storitev ne izvaja v skladu s pravili, nadzorni organi obvestijo ZZZS, ki tujemu nosilcu zavarovanja predlaga preklic potrdila A1.

VII. Kazenske določbe

Glede na očitke Evropske komisije glede nesorazmernosti višine glob in neuskklajenosti z Zakonom o delovnih razmerjih (ZDR-1), se sankcije bistveno zmanjšujejo.

Dodana je sankcija v zvezi z kršitvami pravil napotovanja pri nadzoru na cesti.

VIII. Poglavje prehodne in končne določbe

K 34. členu

Določba je vnesena zaradi uskladitve vsebine predloga zakona z določbo zakona, ki ureja zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje.

K 35. členu

Določene določbe zakona se bodo zaradi vzpostavitve informacijskih rešitev na ZZZS začele uporabljati po vzpostavitvi tehnične podpore na ZZZS oziroma po vzpostavitvi tehničnih pogojev, vzpostavljenih na podlagi ureditve v dogovorih med ZZZS, ZPIZ, FURS, IRSD, IRSI, MZI in MDDSZ.